

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა

2019 წლის 31 დეკემბერს

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
--------------------------------------	---

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	8
საკუთარი კაპიტალის მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	9

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მომზადების საფუძვლები	11
3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	13
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	16
5. წინა პერიოდის კორექტირებები	22
6. ძირითადი საშუალებები	23
7. აქტივების გამოყენების უფლება	24
8. სახელშეკრულებო აქტივები.....	25
9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25
10. ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	27
11. კაპიტალი	27
12. მიღებული სესხები	27
13. სახელშეკრულებო ვალდებულებები.....	29
14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	30
15. ამონაგები	30
16. კომუნიკაციის ხარჯები	30
17. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი.....	31
18. სხვა ხარჯები.....	31
19. ფინანსური ხარჯები, წმინდა.....	31
20. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება	32
21. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	34
22. პირობითი ვალდებულებები	35
23. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	39
24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	40

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს კავკასუს ონლაინის დამფუძნებლებს და ხელმძღვანელობას

უარი მოსაზრების გამოთქმაზე

ჩვენ დაგვიქირავეს შპს კავკასუს ონლაინის (შემდგომში კომპანია) და შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ჯგუფი) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ჩასატარებლად, რომელიც შედგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგების, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი შენიშვნებისგან.

ჩვენ არ გამოვთქვამთ მოსაზრებას ჯგუფის თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენი დასკვნის - "მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი" - ნაწილში აღწერილი საკითხების მნიშვნელობის გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი

ჩვენ ვერ დავესწარიტ ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციას და ვერც ალტერნატიული საშუალებებით დავადასტურეთ ძირითადი საშუალებების „სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის“ და „წყალქვეშა ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელი და აღჭურვილობის“ ჯგუფში შემავალი აქტივების ფიზიკური არსებობა, რომელთა საბალანსო ღირებულება ჯამურად კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია 7,271 ათასი და 9,446 ათასი ლარის ღირებულებით (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის“ ჯგუფში შემავალი ძირითადი საშუალებები: 1,186 ათასი ლარის ღირებულებით). შედეგად, ვერ დავადგინეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითად საშუალებებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იდენტიფიცირდება ჯგუფის საკუთრებაში არსებული გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურების ნიშნები. მოცემული თარიღისათვის ჯგუფს არ აქვს ჩატარებული ზემოაღნიშნული აქტივების გაუფასურების ტესტირება, როგორც ეს მოითხოვება ბასს 36-ის „აქტივების გაუფასურება“ მიხედვით. კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია ჯამური 113,314 ათასი ლარის ღირებულებებით. შედეგად, ჩვენ ვერ განვსაზღვრეთ, საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა ზემოთ ჩამოთვლილ გრძელვადიან აქტივებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება შპს სოფია ქონექტთან (Sofia Connect EAD) არსებულ სახელშეკრულებო აქტივებზე, რომლებიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასახულია 20,155 ათასი ლარის ღირებულებით (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 10,791 ათასი ლარი, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით 12,473 ათასი ლარი). ჯგუფის სააღრიცხვო ჩანაწერების ხასიათიდან გამომდინარე, ჩვენ ვერ შევძელით სხვა ალტერნატიული პროცედურით დაგვედასტურებინა სახელშეკრულებო აქტივები. შედეგად, ვერ დავადგინეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სახელშეკრულებო აქტივებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება შპს სოფია ქონექტის (Sofia Connect EAD) მიმართ არსებულ სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე, რომლებიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასახულია 21,208 ათასი ლარის ღირებულებით (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 20,580 ათასი ლარი, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით 19,674 ლარი). ჯგუფის სააღრიცხვო ჩანაწერების ხასიათიდან გამომდინარე, ჩვენ ვერ შევძელით სხვა ალტერნატიული პროცედურით დაგვედასტურებინა სახელშეკრულებო ვალდებულებები. შედეგად, ვერ დავადგინეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირებების შეტანა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

ჩვენ ვერ მივიღეთ მესამე მხარის დასტურის წერილები სავაჭრო ვალდებულებებზე, რომლებიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასახულია ჯამური ღირებულებით 1,148 ათასი ლარი (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯამური ღირებულებით 1,419 ათასი ლარი). ჩვენ ვერ შევძელით სხვა ალტერნატიული პროცედურით დაგვედასტურებინა სავაჭრო ვალდებულებები. შედეგად, ვერ დავადგინეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირებების შეტანა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სავაჭრო ვალდებულებებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

მნიშვნელოვანი გარემოებები

კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა

დასკვნის მოდიფიცირების გარეშე, გვსურს, ყურადღება გავამახვილოთ 22-ე შენიშვნაზე - პირობითი ვალდებულებები - კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა, სადაც აღწერილია, რომ 2019 წელს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თანხმობის გარეშე, გასხვისდა შპს კავკასუს ონლაინის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100%-იანი წილის მფლობელ კომპანიაში „შპს ნელგადო ლიმიტედი“ ფიზიკური პირის - ხვიჩა მაქაცარიას წილი (49% - 31,230 აქცია) ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვზე. შედეგად, შპს კავკასუს ონლაინი და შპს რკინიგზის ტელეკომი კომისიამ 2019 წლის 17 ოქტომბერს ცნო სამართალდამრღვევებად და კანონდარღვევით გასხვისებული წილის პირვანდელ მდგომარეობაში დაბრუნება მოსთხოვა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ ჰქონდა შესრულებული აღნიშნული ვალდებულება, რაც შესაძლოა იგივე თარიღისთვის გამხდარიყო კომისიის მხრიდან შპს კავკასუს ონლაინისა და შპს რკინიგზის ტელეკომისთვის ავტორიზაციის შეჩერების პროცესის დაწყების ან კომისიის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით მის უზრუნველყოფამდე სპეციალური მმართველის დანიშვნის საფუძველი.

სასესხო ხელშეკრულების კოვენანტებთან შესაბამისობა

დასკვნის მოდიფიცირების გარეშე, გვსურს, ყურადღება გავამახვილოთ 22-ე შენიშვნაზე - პირობითი ვალდებულებები - კოვენანტებთან შესაბამისობა, რომელიც აღწერს გარემოებას, რომ ჯგუფს საფინანსო ინსტიტუტებთან გაფორმებული სასესხო ხელშეკრულების თანახმად მოეთხოვება ფინანსური და არაფინანსური კოვენანტების დაკმაყოფილება.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ვერ აკმაყოფილებდა აღნიშნულ მოთხოვნებს, რაც შესაძლებელია იგივე თარიღისთვის გამხდარიყო სესხის დაუყოვნებლივ მოთხოვნის საფუძველი.

ლიკვიდურობის სხვაობა

დასკვნის მოდიფიცირების გარეშე, გვსურს, ყურადღება გავამახვილოთ მე-4 შენიშვნაზე (ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა - ლიკვიდურობის რისკი), რომელიც მიგვანიშნებს, რომ ლიკვიდურობის სხვაობას, მოკლევადიან ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაძლოა ჰქონდეს ნეგატიური გავლენა ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობაზე მომავალში.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფის ფუნქციონირებადობასთან და კონსოლიდირებული ანგარიშგების საფუძველად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან შპს კავკასიუს ონლაინის და შვილობილი კომპანიების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ჩავატაროთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა. თუმცა, ჩვენი დასკვნის “მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი” ნაწილში აღწერილი საკითხების გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება, თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

დამოუკიდებელი აუდიტორის ამ დასკვნაში მოცემული აუდიტის შედეგებზე პასუხისმგებელია გარიგების პარტნიორი:

დავით დარსაველიძე (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-735032)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

12 აგვისტო 2020 წელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს კავკასუს ონლაინის დამფუძნებლებს და ხელმძღვანელობას

უარი მოსაზრების გამოთქმაზე

ჩვენ დაგვიჩირავს შპს კავკასუს ონლაინის (შემდგომში კომპანია) და შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ჯგუფი) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ჩასატარებლად, რომელიც შედგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგების, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი შენიშვნებისგან.

ჩვენ არ გამოვთქვამთ მოსაზრებას ჯგუფის თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენი დასკვნის - "მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი" - ნაწილში აღწერილი საკითხების მნიშვნელობის გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი

ჩვენ ვერ დავესწარიტ ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციას და ვერც ალტერნატიული საშუალებებით დავადასტურეთ ძირითადი საშუალებების „სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის“ და „წყალქვეშა ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელი და აღჭურვილობის“ ჯგუფში შემავალი აქტივების ფიზიკური არსებობა, რომელთა საბალანსო ღირებულება ჯამურად კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია 7,271 ათასი და 9,446 ათასი ლარის ღირებულებით (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის“ ჯგუფში შემავალი ძირითადი საშუალებები: 1,186 ათასი ლარის ღირებულებით). შედეგად, ვერ დავადგინეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითად საშუალებებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იდენტიფიცირდება ჯგუფის საკუთრებაში არსებული გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურების ნიშნები. მოცემული თარიღისათვის ჯგუფს არ აქვს ჩატარებული ზემოაღნიშნული აქტივების გაუფასურების ტესტირება, როგორც ეს მოითხოვება ბასს 36-ის „აქტივების გაუფასურება“ მიხედვით. კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია ჯამური 113,314 ათასი ლარის ღირებულებებით. შედეგად, ჩვენ ვერ განვსაზღვრეთ, საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა ზემოთ ჩამოთვლილ გრძელვადიან აქტივებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება შპს სოფია ქონექტთან (Sofia Connect EAD) არსებულ სახელშეკრულებო აქტივებზე, რომლებიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასახულია 20,155 ათასი ლარის ღირებულებით (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 10,791 ათასი ლარი, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით 12,473 ათასი ლარი). ჯგუფის სააღრიცხვო ჩანაწერების ხასიათიდან გამომდინარე, ჩვენ ვერ შევძელით სხვა ალტერნატიული პროცედურით დაგვედასტურებინა სახელშეკრულებო აქტივები. შედეგად, ვერ დავადგინეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სახელშეკრულებო აქტივებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება შპს სოფია ქონექტის (Sofia Connect EAD) მიმართ არსებულ სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე, რომლებიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასახულია 21,208 ათასი ლარის ღირებულებით (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 20,580 ათასი ლარი, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით 19,674 ლარი). ჯგუფის სააღრიცხვო ჩანაწერების ხასიათიდან გამომდინარე, ჩვენ ვერ შევძელით სხვა ალტერნატიული პროცედურით დაგვედასტურებინა სახელშეკრულებო ვალდებულებები. შედეგად, ვერ დავადგინეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირებების შეტანა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

ჩვენ ვერ მივიღეთ მესამე მხარის დასტურის წერილები სავაჭრო ვალდებულებებზე, რომლებიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასახულია ჯამური ღირებულებით 1,148 ათასი ლარი (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯამური ღირებულებით 1,419 ათასი ლარი). ჩვენ ვერ შევძელით სხვა ალტერნატიული პროცედურით დაგვედასტურებინა სავაჭრო ვალდებულებები. შედეგად, ვერ დავადგინეთ საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირებების შეტანა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სავაჭრო ვალდებულებებთან და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

მნიშვნელოვანი გარემოებები

კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა

დასკვნის მოდიფიცირების გარეშე, გვსურს, ყურადღება გავამახვილოთ 22-ე შენიშვნაზე - პირობითი ვალდებულებები - კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა, სადაც აღწერილია, რომ 2019 წელს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თანხმობის გარეშე, გასხვისდა შპს კავკასუს ონლაინის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100%-იანი წილის მფლობელ კომპანიაში „შპს ნელგადო ლიმიტედი“ ფიზიკური პირის - ხვიჩა მაქაცარიას წილი (49% - 31,230 აქცია) ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვზე. შედეგად, შპს კავკასუს ონლაინი და შპს რკინიგზის ტელეკომი კომისიამ 2019 წლის 17 ოქტომბერს ცნო სამართალდამრღვევებად და კანონდარღვევით გასხვისებული წილის პირვანდელ მდგომარეობაში დაბრუნება მოსთხოვა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ ჰქონდა შესრულებული აღნიშნული ვალდებულება, რაც შესაძლოა იგივე თარიღისთვის გამხდარიყო კომისიის მხრიდან შპს კავკასუს ონლაინისა და შპს რკინიგზის ტელეკომისთვის ავტორიზაციის შეჩერების პროცესის დაწყების ან კომისიის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით მის უზრუნველყოფამდე სპეციალური მმართველის დანიშვნის საფუძველი.

სასესხო ხელშეკრულების კოვენანტებთან შესაბამისობა

დასკვნის მოდიფიცირების გარეშე, გვსურს, ყურადღება გავამახვილოთ 22-ე შენიშვნაზე - პირობითი ვალდებულებები - კოვენანტებთან შესაბამისობა, რომელიც აღწერს გარემოებას, რომ ჯგუფს საფინანსო ინსტიტუტებთან გაფორმებული სასესხო ხელშეკრულების თანახმად მოეთხოვება ფინანსური და არაფინანსური კოვენანტების დაკმაყოფილება.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ვერ აკმაყოფილებდა აღნიშნულ მოთხოვნებს, რაც შესაძლებელია იგივე თარიღისთვის გამხდარიყო სესხის დაუყოვნებლივ მოთხოვნის საფუძველი.

ლიკვიდურობის სხვაობა

დასკვნის მოდიფიცირების გარეშე, გვსურს, ყურადღება გავამახვილოთ მე-4 შენიშვნაზე (ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა - ლიკვიდურობის რისკი), რომელიც მიგვანიშნებს, რომ ლიკვიდურობის სხვაობას, მოკლევადიან ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაძლოა ჰქონდეს ნეგატიური გავლენა ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობაზე მომავალში.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფის ფუნქციონირებადობასთან და კონსოლიდირებული ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან შპს კავკასუს ონლაინის და შვილობილი კომპანიების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ჩავატაროთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა. თუმცა, ჩვენი დასკვნის “მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი” ნაწილში აღწერილი საკითხების გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება, თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

დამოუკიდებელი აუდიტორის ამ დასკვნაში მოცემული აუდიტის შედეგებზე პასუხისმგებელია გარიგების პარტნიორი:

დავით დარსაველიძე (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-735032)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

12 აგვისტო 2020 წელი

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები
 ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	31.12.2019	31.12.2018*	01.01.2018*
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	6	84,113	109,718	104,514
აქტივების გამოყენების უფლება	7	13,540	-	-
არამატერიალური აქტივები		1,144	1,131	1,445
სახელშეკრულებო აქტივები	8	13,729	7,372	7,512
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსები		-	-	506
საიჯარო მოთხოვნა		788	-	-
		113,314	118,221	113,977
მოკლევადიანი აქტივები				
მარაგები		532	532	522
გაცემული სესხები		-	167	53
სახელშეკრულებო აქტივები	8	7,270	4,340	5,959
საგადასახადო აქტივები		691	1,020	1,216
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	17,135	25,280	23,331
საიჯარო მოთხოვნა		32	-	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	4,589	1,978	6,948
		30,249	33,317	38,029
		143,563	151,538	152,006
კაპიტალი და ვალდებულებები				
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	11	47,703	57,491	57,791
დაგროვილი ზარალი		(27,090)	(18,754)	(18,876)
უცხოური ვალუტის გადანაგარიშების რეზერვი		7,093	5,554	5,523
სულ კაპიტალი		27,706	44,291	44,438
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	12	27,469	16,420	7,815
საიჯარო ვალდებულებები	7	4,523	-	-
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	43,780	46,130	48,560
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები		614	-	-
		76,386	62,550	56,375
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	26,922	25,624	29,147
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	7,499	7,579	7,084
მიღებული სესხები	12	1,326	10,861	12,269
საიჯარო ვალდებულებები	7	3,368	-	-
საგადასახადო ვალდებულებები		356	633	2,693
სულ ვალდებულებები		39,471	44,697	51,193
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		143,563	151,538	152,006

(*) - 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილი ნაშთები გადანაგარიშებულია, დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის სახელით, 2020 წლის 12 აგვისტოს დამტკიცებულია გამოსაშვებად შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი _____ რ. კოპალაძე

დირექტორის მოადგილე _____ ვ. მღებრიანი

10-50 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები
 ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 (ათას ლარში)

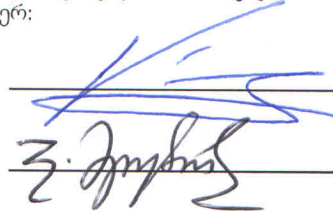
	შენიშვნა	31.12.2019	31.12.2018*	01.01.2018*
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	6	84,113	109,718	104,514
აქტივების გამოყენების უფლება	7	13,540	-	-
არამატერიალური აქტივები		1,144	1,131	1,445
სახელშეკრულებო აქტივები	8	13,729	7,372	7,512
ძირითადი საშუალებების შესაძენად		-	-	506
გადახდილი ავანსები		-	-	-
საიჯარო მოთხოვნა		788	-	-
		113,314	118,221	113,977
მოკლევადიანი აქტივები				
მარაგები		532	532	522
გაცემული სესხები		-	167	53
სახელშეკრულებო აქტივები	8	7,270	4,340	5,959
საგადასახადო აქტივები		691	1,020	1,216
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	17,135	25,280	23,331
საიჯარო მოთხოვნა		32	-	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	4,589	1,978	6,948
		30,249	33,317	38,029
		143,563	151,538	152,006
კაპიტალი და ვალდებულებები				
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	11	47,703	57,491	57,791
დაგროვილი ზარალი		(27,090)	(18,754)	(18,876)
უცხოური ვალუტის გადაანგარიშების		7,093	5,554	5,523
რეზერვი		-	-	-
სულ კაპიტალი		27,706	44,291	44,438
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	12	27,469	16,420	7,815
საიჯარო ვალდებულებები	7	4,523	-	-
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	43,780	46,130	48,560
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები		614	-	-
		76,386	62,550	56,375
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	26,922	25,624	29,147
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	7,499	7,579	7,084
მიღებული სესხები	12	1,326	10,861	12,269
საიჯარო ვალდებულებები	7	3,368	-	-
საგადასახადო ვალდებულებები		356	633	2,693
		39,471	44,697	51,193
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		143,563	151,538	152,006

(*) - 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილი ნაშთები გადაანგარიშებულია, დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის სახელით, 2020 წლის 12 აგვისტოს დამტკიცებულია გამოსაშვებად შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

დირექტორის მოადგილე

რ. კოპალაძე

ვ. მღებრიანი

10-50 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018*
ამონაგები	15	50,880	49,944
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		-	1,070
ცვეთა და ამორტიზაცია		(18,653)	(14,283)
კომუნიკაციის ხარჯები	16	(12,892)	(12,525)
ქსელის რემონტისა და შენახვის ხარჯები		(7,384)	(5,165)
ცვლილლება უიმედო და საჭვო მოთხოვნების ანარიცხში		1,429	(974)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	17	(6,029)	(5,722)
სხვა ხარჯები	18	(5,853)	(5,792)
საოპერაციო მოგება		1,498	6,553
ფინანსური ხარჯები, წმინდა	19	(9,690)	(7,036)
მოგება/ (ზარალი) საკუროსო სხვაობებიდან, წმინდა		(144)	605
წლის მოგება/(ზარალი)		(8,336)	122
სხვა სრული შემოსავალი			
უცხოური ვალუტის წარსადგენ ვალუტაში			
გადაანგარიშების ეფექტი		1,539	31
წლის სხვა სრული შემოსავალი		1,539	31
მთლიანი სრული შემოსავალი/ (ზარალი)		(6,797)	153

(*) – გადაანგარიშებულია, დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

10-50 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		(8,336)	122
კორექტირებები:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		18,653	14,283
ცვლილებები უიმედო და საჭკო მოთხოვნების ანარიცხში	9	(1,429)	974
ფინანსური შემოსავალი	19	(1)	(132)
ფინანსური ხარჯები	19	9,691	7,168
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ამორტიზაცია	13	(8,267)	(8,095)
სახელშეკრულებო აქტივების ამორტიზაცია		4,081	5,959
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული (მოგება)/ზარალი, წმინდა		14	(76)
შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან	15	(785)	-
მომწოდებლისგან მიღებული კრედიტო		-	(976)
საკურსო სხვაობებიდან მიღებული (მოგება)/ზარალი, წმინდა		144	(605)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საბრუნავ კაპიტალში ცვლილებამდე		13,765	18,622
ცვლილებები სამუშაო კაპიტალში			
მარაგების (ზრდა)/შემცირება		1	(59)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/შემცირება		4,149	(1,653)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა		2,793	9,195
სახელშეკრულებო აქტივების ზრდა		(3,863)	(4,200)
საგადასახადო აქტივების შემცირება		27	803
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემცირება		(137)	-
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან გადახდილი მოგების გადასახადი		16,735	22,708
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		16,735	20,015
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(2,840)	(28,775)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(9)	(21)
გაცემული სესხების ზრდა		(27)	(2,142)
გაცემული სესხების შემცირება		204	2,146
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(2,672)	(28,792)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან			
სესხების გადახდა	12	(37,190)	(7,284)
სესხების მიღება	12	39,340	13,305
პროცენტების გადახდა	12	(3,004)	(1,758)
საიჯარო ვალდებულების ძირი თანხის გადახდა	7	(312)	-
საიჯარო ვალდებულების პროცენტის გადახდა	7	(429)	-
კაპიტალის შემცირება	11	(9,788)	(300)
საფინანსო საქმიანობისთვის (გამოყენებული)/ მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(11,383)	3,963
ფულადი სახსრების წმინდა ზრდა/(შემცირება)	10	2,680	(4,814)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		1,978	6,948
ფულადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული ზარალი		(247)	10
უცხოური ვალუტის წარსადგენ ვალუტაში გადაანგარიშების ეფექტი		178	(166)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	10	4,589	1,978

(*) – გადაანგარიშებულია, დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

10-50 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

საკუთარი კაპიტალის მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	დაგროვილი ზარალი	უცხოური ვალუტის გადაანგარიშების რეზერვი	სულ
01.01.2018*		57,791	(18,876)	5,523	44,438
წლის მოგება		-	122	-	122
წლის სხვა სრული		-	-	31	31
შემოსავალი		-	-	-	-
კაპიტალის შემცირება		(300)	-	-	(300)
31.12.2018*		57,491	(18,754)	5,554	44,291
წლის ზარალი		-	(8,336)	-	(8,336)
წლის სხვა სრული		-	-	1,539	1,539
შემოსავალი		-	-	-	-
კაპიტალის შემცირება	11	(9,788)	-	-	(9,788)
31.12.2019		47,703	(27,090)	7,093	27,706

(*) – გადაანგარიშებულია, დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

10-50 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს კავკასუს ონლაინი (შემდგომში კომპანია, საიდენტიფიკაციო კოდი - 211380833) დაფუძნდა 2007 წლის 11 ივნისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

კომპანიის იურიდიული მისამართია წინამძღვრიშვილის ქუჩა #160, თბილისი, საქართველო.

შპს კავკასუს ონლაინი და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში ჯგუფი) დაფუძნებული არიან, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებები.

კომპანიის მფლობელები 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2019	31.12.2018
International Online Networks Limited	63.8%	52.73%
Nelgado LTD	36.2%	47.27%

ჯგუფის საბოლოო ბენეფიციარი მაკონტროლებელი მფლობელია ხვიჩა მაქაცარია.

შპს კავკასუს ონლაინის შვილობილი საწარმოები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

შვილობილი საწარმოს დასახელება	ქვეყანა	მთავარი საქმიანობა	31.12.2019	31.12.2018
შპს კავკასუს ქეიბლ სისტემ ბულგარია (Caucasus Cable System Bulgaria LLC)	ბულგარეთი	სატელეკომუნიკაციო მომსახურება	100%	100%
ნოვასტარ კომერს ლიმიტედ (Novastar Commerce Limited)	ვირჯინიის კუნძულები (ბრიტანეთი)	სატელეკომუნიკაციო გადაწყვეტილებები	100%	100%
- შპს რკინიგზის ტელეკომი (ნოვასტარ კომერს ლიმიტედის 100%-იანი შვილობილი)	საქართველო	სატელეკომუნიკაციო მომსახურება	100%	100%
შპს კარდენახი (Kardenakhi LLC)	საქართველო	არ დაუწყია საოპერაციო საქმიანობა	100%	100%
შპს კავკასუს ქეიბლ სისტემ არმენია Caucasus Cable System Armenia LLC	სომხეთი	არ დაუწყია საოპერაციო საქმიანობა	100%	100%
შპს კავკასუს ონლაინი თიზი (Caucasus Online TIZ LLC)	საქართველო	არ დაუწყია საოპერაციო საქმიანობა	100%	100%
შპს კავკასუს ქეიბლ ტრანზიტ (Caucasus Cable Transit LLC)	საქართველო	არ დაუწყია საოპერაციო საქმიანობა	50%	50%

2008 წლიდან კავკასუს ონლაინი არის Tyco Electronics-ის მიერ აშენებული 1,200 კილომეტრიანი წყალქვეშა ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის ერთპიროვნული მესაკუთრე, რომლის საშუალებითაც ევროპიდან სამხრეთ კავკასიისა და კასპიის ზღვის რეგიონში ინტერნეტის ტრანზიტული მიწოდება ხორციელდება. შავი ზღვის ფსკერზე განთავსებული ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის მეშვეობით ევროპიდან აზიისკენ მაღალი ხარისხის ინტერნეტის პირდაპირი მიწოდება გახდა შესაძლებელი.

1. ზოგადი ინფორმაცია (გაგრძელება)

2010 წელს „საქართველოს რკინიგზის ტელეკომის“ შეძენამ ჯგუფს საშუალება მისცა ოპერირება მოეხდინა მთელს სამხრეთ კავკასიის რეგიონში: საქართველოში, სომხეთსა და აზერბაიჯანში, ასევე ირანსა და ერაყში. შედეგად, იგი არის 600 კმ-იანი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის და ობიექტებთან დამაკავშირებელი სარკინიგზო მაგისტრალის, ასევე დამოუკიდებელი 600 კმ-იანი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურისგან შემდგარი GRT-ის ინფრასტრუქტურის მფლობელი.

ჯგუფის სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურა, ევროპიდან კასპიის ზღვისპირა რეგიონში და ევროპაში: ფრანკფურტი, ლონდონი, ბუდაპეშტი, ამსტერდამი, სოფია და კიევი - წარმოდგენილია 3,000 კმ სიგრძის DWDM ქსელისგან და რამდენიმე ფიზიკური და ვირტუალური POPs-გან.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა სხვა ინტერნეტ პროვაიდერების და საქართველოში, ბულგარეთსა და სხვა მეზობელ ქვეყნებში კორპორატიული აბონენტების სატელეკომუნიკაციო სერვისებით უზრუნველყოფა. ჯგუფის მიერ მომხმარებლისთვის შეთავაზებული მომსახურების სახეები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

- ინტერნეტის მიწოდება ოპტიკურ ბოჭკოვანი კაბელით და ISDN ქსელით
- IP ტრანზიტი და ეზერნეტ მომსახურება
- სხვა სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებთან დამაკავშირებელი მომსახურებები (სატელეფონო ზარების ტერმინაცია-ტრანზიტი)
- ინტერნეტის მოცულობის გადამცემა
- ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის და სხვა სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის იჯარა (საკომუნიკაციო არხები და სხვა ინფრასტრუქტურა)
- სხვა მომსახურებები, როგორიცაა კოლოკაცია, დომენის რეგისტრაცია და ა.შ.

2. მომზადების საფუძვლები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

წარდგენის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე. ჯგუფის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში.

ჯგუფი სააღრიცხვო ჩანაწერებს აწარმოებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ქართულ ლარში. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ჯგუფის სააღრიცხვო ჩანაწერებზე დაყრდნობით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ის მიხედვით მომზადება ჯგუფის ხელმძღვანელობისგან ითხოვს გარკვეული შეფასებების გაკეთებას, რაც გავლენას იქონიებს აქტივებისა და ვალდებულებების საანგარიშო ღირებულებაზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის, ასევე იმოქმედებს შემოსავლისა და ხარჯების ოდენობაზე საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში. ფაქტიური შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს მიმდინარე შეფასებისაგან. შეფასებები პერიოდულად გადაიხედება. კორექტირებები, რამაც სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები გამოიწვია, მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ შედეგებს, როცა ეს ცვლილებები გატარდა. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების შესახებ განმარტებები მოცემულია მე-3 შენიშვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია 24-ე შენიშვნაში.

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის და მის კონტროლს დაქვემდებარებული შვილობილი საწარმოების ფინანსურ ანგარიშგებას. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანიას:

- აქვს კონტროლი ინვესტიციის ობიექტზე;

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

- იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და
- შეუძლია თავისი გავლენის გამოყენება უკუგებაზე ზემოქმედებისთვის.

კომპანია ხელახლა აფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის ზემოაღნიშნული სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. როდესაც კომპანია ინვესტიციის ობიექტში უმრავლესობაზე ნაკლებ ხმებს ფლობს, მას გავლენა ექნება ინვესტიციის ობიექტზე, თუ ხმის უფლება საკმარისია, რომ მას ჰქონდეს პრაქტიკული უნარი ერთპიროვნულად წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობა.

იმის შეფასებისას, კომპანიის ხმის უფლება საკმარისია თუ არა ინვესტიციის ობიექტზე გავლენის განსახორციელებლად, კომპანია ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- კომპანიის ხმის უფლებათა რაოდენობა სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაზიარებულ შედარებით;
- კომპანიის, სხვა მფლობელებისა და სხვა მხარეების პოტენციური ხმის უფლებები;
- სხვა სახელმძღვანელო გარიგებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ნებისმიერი დამატებითი ფაქტი ან გარემოება, რომელიც მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანიას ამჟამად აქვს, ან არ აქვს უნარი, მართოს შესაბამისი საქმიანობა ისეთ დროს, როდესაც გადაწყვეტილებების მიღებაა საჭირო, მათ შორის ხმის მიცემის გამოცდილება წინა პარტნიორების კრებებზე;

შვილობილი საწარმოების კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც მშობელი კომპანია მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც იგი კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შვილობილი საწარმოს შემოსავალი და ხარჯები აღირიცხება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ თარიღიდან, როდესაც კომპანია იძენს კონტროლს, იმ თარიღამდე, როდესაც კომპანიის კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე წყდება.

შიდაჯგუფური სამეურნეო ოპერაციების შედეგები და ნაშთები, ასევე შიდაჯგუფური ტრანზაქციებით წარმოქმნილი არარეალიზებული მოგება ელიმინირდება კონსოლიდაციის მიზნებისთვის.

ფუნქციონირებადი საწარმო

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის დაშვებით - ანუ დაშვებით, რომ ჯგუფი განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ჯგუფის ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს სურვილი აქვთ, განავითარონ ჯგუფის საქმიანობა საქართველოსა და ბულგარეთში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება შესაბამისია ჯგუფისთვის.

ა) 2019 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები

ახალი სტანდარტები, რომლებმაც გამოიწვია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება და რომლის საფუძველზეც მომზადებულია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქვემოთ:

- ფასს 16 - იჯარა

ჯგუფი იყენებს ფასს 16-ს 2019 წლის 1 იანვრის თარიღით. ჯგუფმა არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის გამო. მე-20 შენიშვნაში მოცემულია ფასს 16-ის დანერგვის გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სხვა ახალ სტანდარტებს, ინტერპრეტაციებსა და შესწორებებს, რომელიც გამოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან არ გააჩნია გავლენა ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე, რადგან არ არის ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული ან არ შეესაბამება ჯგუფის მიმდინარე სააღრიცხვო პოლიტიკას.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

ჯგუფმა გადაწყვიტა ნაადრევად არ მიეღო ის ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომელიც გამოიცა IASB-ის მიერ, თუმცა ჯერ არ არის შესული ძალაში. ყველაზე მნიშვნელოვანი ამ სიახლეებიდან არის ქვემოთ ჩამოთვლილი და ისინი ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვრიდან:

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება)
- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება)
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები

ამჟამად, ჯგუფი აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სხვა

ჯგუფი არ ვარაუდობს, რომ IASB-ის მიერ გამოშვებულ სხვა სტანდარტებს, რომლებიც ჯერ ძალაში არ არის შესული, ექნება არსებითი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ჯგუფი ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს ჯგუფის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

ძირითადი შეფასებები და დაშვებები

ა) კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა

2019 წელს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თანხმობის გარეშე, გასხვისდა შპს კავკასუს ონლაინის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100%-იანი წილის მფლობელ კომპანიაში „შპს ნელგადო ლიმიტედი“ ფიზიკური პირის - ზვიზა მაქაცარიას წილი (49% - 31,230 აქცია) ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვზე. შედეგად, შპს კავკასუს ონლაინი და შპს რკინიგზის ტელეკომი კომისიამ 2019 წლის 17 ოქტომბრის ცნო სამართალდამრღვევებად და კანონდარღვევით გასხვისებული წილის პირვანდელ მდგომარეობაში დაბრუნება მოსთხოვა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ ჰქონდა შესრულებული აღნიშნული ვალდებულება, რაც შესაძლოა იგივე თარიღისთვის გამხდარიყო კომისიის მხრიდან შპს კავკასუს ონლაინისთვის და შპს რკინიგზის ტელეკომისთვის ავტორიზაციის შეჩერების პროცესის დაწყების ან კომისიის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით მის უზრუნველყოფამდე სპეციალური მმართველის დანიშვნის საფუძველი.

ჯგუფის ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გონივრულია შეფასება, რომ ზემოთ მოცემული გარემოება კომპანიებისთვის ავტორიზაციის შეჩერებას არ გამოიწვევს.

ბ) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ჯგუფი ხელმძღვანელობს „მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების“ (ECL) მოდელით. ეს საჭიროებს მსჯელობას, იმის შესახებ, თუ როგორ იმოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები ECL მოდელზე, რაც განისაზღვრება შეწონილი ალბათობის საფუძველზე. ფასს 9-ის მიხედვით, ზარალის ანარცხის განსაზღვრა ხდება შემდეგნაირად: ა) 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - ისეთი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია იმ დეფოლტის მოვლენებისგან ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელთა მოხდენაც შესაძლებელია შემდგომი 12 თვის განმავლობაში. ბ) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - ისეთი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენისგან, რომელთა მოხდენაც შესაძლებელია ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი არსებობის მანძილზე.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელი მოქმედებს მაშინ, როდესაც ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების პერიოდისათვის მნიშვნელოვნად გაზრდილია მის თავდაპირველ აღიარებასთან შედარებით, ხოლო თუ არ არის გაზრდილი 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ჯგუფს შეუძლია განსაზღვროს, რომ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად, იმ შემთხვევაში თუ აქტივს აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების წარდგენის პერიოდისათვის. თუმცა, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოქმედება ყოველთვის ვრცელდება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე. დეტალები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების შესახებ იხილეთ მე-9 შენიშვნაში. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რომელიც აღრიცხულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

გ) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები

ჯგუფი გადახედავს ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადებს ანგარიშგების ყოველი წლიური პერიოდის ბოლოს. ჯგუფის ხელმძღვანელობა აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას განიხილავს მოსალოდნელ გამოყენებას, სავარაუდო ტექნიკურ მოძველებას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, რომელშიც ხდება აქტივის გამოყენება. ჩამოთვლილი პირობებისა თუ შეფასებების სისტემის ნებისმიერმა ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს მომავალი ცვეთის განაკვეთის კორექტირება.

დ) იჯარის ვადების განსაზღვრა იმ ხელშეკრულებებისთვის, სადაც ჯგუფი წარმოადგენს მოიჯარეს

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ იგი გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების, ან საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლებას. ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა სათანადო ფაქტსა და გარემოებას, რომელიც ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის მოიჯარეს იმისთვის, რომ გამოიყენოს ან არ გამოიყენოს ეს უფლება, მათ შორის იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან ამ არჩევანის უფლების გამოყენების თარიღამდე პერიოდში ფაქტებისა და გარემოებების მოსალოდნელ ცვლილებებს. ამასთან დაკავშირებით გასათვალისწინებელ ფაქტორებს, სხვასთან ერთად, განეკუთვნება:

ა) არჩევით პერიოდებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო პირობები, საბაზრო განაკვეთებთან შედარებით, როგორიცაა:

- (i) საიჯარო გადახდების ოდენობა ნებისმიერ არჩევით პერიოდში;
- (ii) ცვლადი საიჯარო გადახდების ან სხვა პირობითი გადახდების სიდიდე;
- (iii) ნებისმიერი არჩევანის უფლებების პირობები, რომლებიც გამოყენებას ექვემდებარება თავდაპირველი არჩევითი პერიოდების შემდეგ.

ბ) საიჯარო ქონების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, რომელიც განხორციელდა (ან მოსალოდნელია, რომ განხორციელდება) ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში და მოსალოდნელია, რომ მნიშვნელოვან ეკონომიკურ სარგებელს მოუტანს მოიჯარეს, როდესაც შესაძლებელი იქნება იჯარის გაგრძელების ან ვადამდე შეწყვეტის, ან საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების რეალიზება;

გ) იჯარის ვადამდე შეწყვეტასთან დაკავშირებული დანახარჯები, როგორიცაა მოლაპარაკებების წარმოების დანახარჯები, აქტივის გადაადგილების დანახარჯები, სხვა საიჯარო აქტივის იდენტიფიკაციასთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომელიც მოიჯარის საჭიროებების შესაფერისია, მოიჯარის ოპერაციებში ახალი აქტივის ინტეგრირების დანახარჯები, ან იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის განკუთვნილი ჯარიმები და სხვა ანალოგიური დანახარჯები, მათ შორის, რომლებიც დაკავშირებულია საიჯარო აქტივისთვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მდგომარეობის, ან საიჯარო აქტივის ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ადგილზე დაბრუნებასთან;

დ) საიჯარო აქტივის მნიშვნელობა მოიჯარის საქმიანობისთვის, მათ შორის, შემდეგი ასპექტების გათვალისწინება: საიჯარო აქტივი სპეციალიზებული აქტივია თუ არა, საიჯარო აქტივის ადგილმდებარეობა და შესაფერისი ალტერნატიული ვარიანტების არსებობა; და

ე) არჩევანის უფლების გამოყენებასთან დაკავშირებული პირობითობა (ე.ი. როდესაც არჩევანის უფლების გამოყენება მხოლოდ იმ შემთხვევაშია შესაძლებელი, თუ ერთი ან რამდენიმე პირობა დაკმაყოფილებულია) და ამ პირობების მატერიალიზების ალბათობა

დეტალები იჯარის ვადების შესახებ, იმ ხელშეკრულებებისთვის, სადაც ჯგუფი წარმოადგენს მოიჯარეს, იხილეთ მე-20 შენიშვნაში.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

ე) ზღვრული საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა იმ ხელშეკრულებებისთვის, სადაც ჯგუფი წარმოადგენს მოიჯარეს

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით. ჯგუფმა გამოიყენა ერთი და იგივე დისკონტირების განაკვეთი მეტ-ნაკლებად ანალოგიური მახასიათებლების მქონე საიჯარო ხელშეკრულებების პორტფელთან მიმართებაში;

დეტალები ზღვრული სასესხო განაკვეთის შესახებ, იმ ხელშეკრულებებისთვის, სადაც ჯგუფი წარმოადგენს მოიჯარეს, იხილეთ მე-20 შენიშვნაში.

ვ) სასამართლო დავები

ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისათვის განიხილავს მიმდინარე სასამართლო დავების სამართალწარმოებას, რათა შეაფასოს ანარიცხის საჭიროება და განმარტოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ანარიცხების შეფასებისას ჯგუფი ითვალისწინებს სასამართლო პროცესის მიმდინარეობას, საკანონმდებლო მოთხოვნებს, ზარალის მოსალოდნელ ოდენობას, იურისტების და შესაბამისი სფეროს სპეციალისტების მოსაზრებას, მსგავსი დავების პრაქტიკულ შედეგებს. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რაც აღრიცხულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

შპს კავკასიუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

ჯგუფი დგას ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან წარმოქმნილი რისკების წინაშე. ეს განმარტებითი შენიშვნა აღწერს ჯგუფის მიზნებს, პოლიტიკებსა და პროცედურებს რისკების მართვისათვის და რისკების შეფასების მეთოდებს. ამ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ჯგუფის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია:

- საბაზრო რისკი
 - საპროცენტო რისკი
 - უცხოური ვალუტის რისკი
- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ჯგუფის ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ჯგუფის ფინანსური მხარისთვის. ჯგუფის დირექტორთა საბჭო და შესაბამისი დეპარტამენტები ხელმძღვანელობისგან ღებულობენ ყოველთვიურ ანგარიშგებას, მიმოიხილავენ თავიანთი დასახული მიზნებისა და პოლიტიკის შესრულებისათვის განხორციელებული პროცესების ეფექტურობას.

ჯგუფის ხელმძღვანელობის მთავარი მიზანი არის დაიცვას ჯგუფი რისკის მიუღებელი დონისაგან და საშუალება მისცეს მას მიაღწიოს საქმიანობის მიზანს. აღნიშნულ პოლიტიკასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს მიღებულ სესხებს, საიჯარო ვალდებულებებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია ჯგუფის ფინანსური უზრუნველყოფა. ჯგუფს გააჩნია ისეთი ფინანსური აქტივები, როგორიცაა გაცემული სესხები, საიჯარო მოთხოვნა, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და ფული და ფულის ეკვივალენტები.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2019	31.12.2018
ფინანსური აქტივები		
გაცემული სესხები	-	167
საიჯარო მოთხოვნა	788	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16,287	18,277
ფული და ფულის ეკვივალენტები	4,589	1,978
	21,664	20,422
ფინანსური ვალდებულებები		
მიღებული სესხები	28,795	27,281
საიჯარო ვალდებულებები	7,891	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	26,607	25,482
	63,293	52,763

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფასს 7 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 7 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

ჯგუფს არ გააჩნია რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, შესაბამისად, ისინი არაა წარმოდგენილი ფასს 7-ის მიხედვით რეალური ღირებულების იერარქიულად შეფასების პრინციპით.

ჯგუფის ხელმძღვანელობის შეფასებით კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები არ განსხვავდება მათი რეალური ღირებულებებისგან.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება განსაზღვრულია 1-ლი დონის, სესხების მე-2 დონით, ხოლო დანარჩენი ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულებები მე-3 დონის მიხედვით.

კაპიტალის მართვის მიდგომა

ჯგუფი თავის კაპიტალთან დაკავშირებულ რისკს მართავს იმისათვის, რომ უზრუნველყოს ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა და ამავდროულად დაინტერესებული მხარეების უკუგების მაქსიმიზაცია, მოზიდული და საკუთარი კაპიტალის ოპტიმალური ბალანსის დაცვის გზით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა რეგულარულად მიმოიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას. ასეთი განხილვების ფარგლებში, ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფი აბალანსებს მთლიანი კაპიტალის სტრუქტურას დივიდენდების გაცემით, აღებული სესხის თანხით კაპიტალის ზრდით და არსებული სესხების დაფარვით.

ჯგუფმა შეიმუშავა კაპიტალის მართვის შემდეგი მიზნები, პოლიტიკა და მიდგომები იმისთვის, რათა მართოს ის რისკები, რომლებიც კაპიტალის პოზიციაზე ახდენს გავლენას.

კაპიტალის მართვის მიზნებია:

- ჯგუფმა შეინარჩუნოს სტაბილურობის მოთხოვნილი დონე, შედეგად, უზრუნველყოს მომხმარებლების დაცულობა;
- გაანაწილოს კაპიტალი ეფექტურად და დაეხმაროს ბიზნესს განვითარებაში, რათა უკუგებად კაპიტალზე დააკმაყოფილოს მფლობელთა მოთხოვნები;
- შეინარჩუნოს ფინანსური მოქნილობა ლიკვიდურობის შენარჩუნებისა და კაპიტალის სხვადასხვა ბაზარზე წვდომისთვის;

ჯგუფი რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ჯგუფი მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ჯგუფმა შეიძლება დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით და ა.შ.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი ადგენს აუცილებელი კაპიტალის რაოდენობას რისკის პროპორციულად გადახდისუნარიანობის კოეფიციენტის გათვალისწინებით, მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას მასში შემავალი აქტივების რისკის მახასიათებლების და ეკონომიკური პირობების ცვლილებების გათვალისწინებით. გადახდისუნარიანობის კოეფიციენტი გამოითვლება შემდეგნაირად: წმინდა ვალდებულებებს (ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარდგენილი მიმდინარე და გრძელვადიანი მიღებული სესხები და საიჯარო ვალდებულებები) აკლდება ფული და ფულის ეკვივალენტები და იყოფა „სულ დაკორექტირებულ კაპიტალზე“.

გადახდისუნარიანობის კოეფიციენტი	31.12.2019	31.12.2018
მიღებული სესხები	28,795	27,281
საიჯარო ვალდებულებები	7,891	-
მინუს: ფული და ფულის ეკვივალენტები	(4,589)	(1,978)
წმინდა ვალდებულებები	32,097	25,303
სულ საკუთარი კაპიტალი	27,706	44,291
გადახდისუნარიანობის კოეფიციენტი (%)	116%	57%

კოეფიციენტის ზრდა უმეტესწილად გამოწვეულია ფას 16-ის (შენიშვნა 20) მიღების შედეგად, რამაც მნიშვნელოვნად გაზარდა კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის შემდგომ. ჯგუფმა ფასს 16-ის მიღების შემდეგ გადახედა მომავალში მისაღები მიზნობრივი კოეფიციენტის მნიშვნელობას.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილების რისკი, საბაზრო პირობების ცვლილების შედეგად.

ჯგუფის საბაზრო რისკი წარმოიშობა პროცენტის მატარებელი, სავაჭრო და უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად. მოცემული რისკი მდგომარეობს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ან მათთან დაკავშირებული მომავალი ფულადი შემოსავლების ცვლილებაში საპროცენტო განაკვეთების (საპროცენტო რისკი) და ვალუტის კურსის (სავალუტო რისკი) ცვლილებების შედეგად.

• საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. ჯგუფი დგას საპროცენტო რისკის წინაშე, რადგანაც ჯგუფს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე მიღებული სესხები.

2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მიერ აღებული ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი სესხები დენომინირებულია აშშ დოლარში.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზი ჩატარდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის როგორც არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების მიმართ არსებული რისკის საფუძველზე. ცვალებადი განაკვეთის ვალდებულებების შეთხვევაში, ანალიზი მომზადდა იმის დაშვებით, რომ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის დაუფარავი ვალდებულების თანხა მთელი წლის განმავლობაში დაუფარავი იყო. 100 საბაზისო ერთეულის გაზრდა (100 საბაზისო ერთეული შეესაბამება 1 პროცენტთან ცვლილებას) ან შემცირება ხდება საპროცენტო განაკვეთის რისკის შიდა ანგარიშგებისას უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობისთვის და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილების შეფასებას, გონივრულობის ფარგლებში.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019		2018	
	პროცენტის ზრდა 1%-ით	პროცენტის შემცირება 1%-ით	პროცენტის ზრდა 1%-ით	პროცენტის შემცირება 1%-ით
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	(287)	287	(243)	243

• **სავალუტო რისკი**

სავალუტო რისკი არის უცხოური ვალუტის ცვლილების შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილების რისკი. სავალუტო რისკის წინაშე შეიძლება იდგეს ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა და ფულადი სახსრების მოძრაობა. ჯგუფს გააჩნია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარკვეული ოპერაციები. ჯგუფი არ იყენებს დერივატივებს სავალუტო რისკის მართვისთვის.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ბულგარული ლევები	31.12.2019
ფინანსური აქტივები					
საიჯარო მოთხოვნა	-	788	-	-	788
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,953	2,115	11,107	112	16,287
ფული და ფულის ეკვივალენტები	84	4,331	148	26	4,589
	3,037	7,234	11,255	138	21,664
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	-	28,795	-	-	28,795
საიჯარო ვალდებულებები	1,076	6,779	36	-	7,891
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,113	21,486	1,907	101	26,607
	4,189	57,060	1,943	101	63,293
ღია სავალუტო პოზიცია	(1,152)	(49,826)	9,312	37	

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ბულგარული ლევები	31.12.2018
ფინანსური აქტივები					
გაცემული სესხები	-	167	-	-	167
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	4,709	8,017	4,387	1,164	18,277
ფული და ფულის ეკვივალენტები	102	1,568	70	238	1,978
	4,811	9,752	4,457	1,402	20,422
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	-	27,281	-	-	27,281
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	6,654	17,158	1,595	75	25,482
	6,654	44,439	1,595	75	52,763
ღია სავალუტო პოზიცია	(1,843)	(34,687)	2,862	1,327	

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა წმინდა მოგებაზე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

2019	ლარი/ დოლარი +20%	ლარი/ დოლარი - 20%	ლარი/ევრო + 20%	ლარი/ევრო -20%	ლარი/ ბულგარული ლევო + 20%	ლარი/ ბულგარული ლევო -20%
მოგება/(ზარალი)	(9,965)	9,965	1,862	(1,862)	7	(7)
2018	ლარი/ დოლარი +20%	ლარი/ დოლარი - 20%	ლარი/ევრო + 20%	ლარი/ევრო -20%	ლარი/ ბულგარული ლევო + 20%	ლარი/ ბულგარული ლევო -20%
მოგება/(ზარალი)	(6,937)	6,937	572	(572)	265	(265)

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ჯგუფის მგრძნობელობას შესაბამისი უცხოური ვალუტების ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების არდაფარვის შემთხვევაში. ჯგუფის საფრთხეს საკრედიტო რისკთან დაკავშირებით განაპირობებს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლები. ჯგუფის საკრედიტო რისკი, ძირითადად განპირობებულია გაცემული სესხებიდან, საიჯარო მოთხოვნიდან, სავაჭრო მოთხოვნებიდან, ფულისა და ფულის ეკვივალენტებიდან.

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობის საფუძველიან ანალიზს, კონტრაგენტის დიდძალი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის მკაცრ კონტროლს და პრობლემური ფინანსური აქტივების ინტენსიურ მართვას.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგის მიზნით, ჯგუფი მომხმარებლებს აერთიანებს მათი ვადაგადაცილების სტატუსის მიხედვით. საკრედიტო რისკის სამართავად ჯგუფი განიხილავს შემდეგ ფაქტორებს: მომხმარებელი იურიდიული პირია თუ ფიზიკური, ბითუმად მოვაჭრეა თუ საცალოდ, მომხმარებლების გეოგრაფიულ განაწილებას და წარსულში ფინანსური სიძნელეების არსებობას. მაღალრისკიანი მომხმარებლები გაერთიანებულია შეზღუდულ მომხმარებელთა ჯგუფში და მათზე რეალიზაცია ხორციელდება წინასწარი ანაზღაურების საფუძველზე.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ დონეს.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2019	31.12.2018
ფინანსური აქტივები		
გაცემული სესხები	-	167
საიჯარო მოთხოვნა	788	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16,287	18,277
ფული და ფულის ეკვივალენტები	4,588	1,970
	21,663	20,414

შპს კავკასიუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობა საბრუნავი კაპიტალისა და ძირითადი ვალდებულებების დაფარვის მართვასთან დაკავშირებით. რისკი მდგომარეობს იმაში, რომ ჯგუფი შეიძლება წააწყდეს სირთულეებს ვალდებულებების დაფარვისას მათი გადახდის ვადის დადგომის პერიოდში. ჯგუფი ახდენს ამ ტიპის რისკების კონტროლს ვადიანობის ანალიზის მიხედვით და განსაზღვრავს ჯგუფის სტრატეგიას მომავალი ფინანსური პერიოდისთვის.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით, ჯგუფი ახდენს მომავალი ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რომელიც აქტივების/ვალდებულებების მენეჯმენტის პროცესია.

ლიკვიდურობის რისკის ანალიზი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლის ზემოთ	31.12.2019
ფინანსური აქტივები				
საიჯარო მოთხოვნა	110	440	941	1,491
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16,287	-	-	16,287
ფული და ფულის ეკვივალენტები	4,589	-	-	4,589
	20,986	440	941	22,367
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	3,446	27,301	5,119	35,866
საიჯარო ვალდებულებები	3,800	2,610	4,828	11,238
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	26,607	-	-	26,607
	33,853	29,911	9,947	73,711
ლიკვიდურობის სხვაობა	(12,867)	(29,471)	(9,006)	
აკუმულირებული ლიკვიდურობის სხვაობა	(12,867)	(42,338)	(51,344)	
	1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლის ზემოთ	31.12.2018
ფინანსური აქტივები				
გაცემული სესხები	167	-	-	167
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	18,277	-	-	18,277
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,978	-	-	1,978
	20,422	-	-	20,422
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	11,606	16,420	-	28,026
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	25,482	-	-	25,482
	37,088	16,420	-	53,508
ლიკვიდურობის სხვაობა	(16,666)	(16,420)	-	
აკუმულირებული ლიკვიდურობის სხვაობა	(16,666)	(33,086)	(33,086)	

შპს კავკასიუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

5. წინა პერიოდის კორექტირებები

ჯგუფის ხელმძღვანელობამ 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში გაასწორა წინა პერიოდის შეცდომები. ხელმძღვანელობის მოსაზრებით ახალი წარდგენა უფრო სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას და კონსოლიდირებულ სრულ შემოსავალს. კონკრეტულად, ხელმძღვანელობამ მოახდინა სახელშეკრულებო ვალდებულებებისა და მათთან დაკავშირებული მუხლების გადაანგარიშება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

წინა პერიოდის კორექტირებების გასწორების ეფექტი 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	წინა პერიოდში წარდგენილი	კორექტირების ეფექტი	გადაანგარიშებ ული
მოკლევადიანი აქტივები			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	23,428	1,852	25,280
კაპიტალი			
დაგროვილი ზარალი	(20,150)	1,396	(18,754)
უცხოური ვალუტის წარსადგენ			
ვალუტაში გადაანგარიშების რეზერვი	8,526	(2,972)	5,554
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	42,958	3,172	46,130
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	7,323	256	7,579

წინა პერიოდის კორექტირებების გასწორების ეფექტი 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	წინა პერიოდში წარდგენილი	კორექტირების ეფექტი	გადაანგარიშებ ული
ამონაგები	49,717	227	49,944
ფინანსური ხარჯები, წმინდა	(6,681)	(355)	(7,036)
ზარალი საკურსო სხვაობებიდან, წმინდა	621	(16)	605

წინა პერიოდის კორექტირებების გასწორების ეფექტი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	წინა პერიოდში წარდგენილი	კორექტირების ეფექტი	გადაანგარიშებ ული
მოკლევადიანი აქტივები			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	22,779	552	23,331
კაპიტალი			
დაგროვილი ზარალი	(20,416)	1,540	(18,876)
უცხოური ვალუტის წარსადგენ	8,753	(3,230)	5,523
ვალუტაში გადაანგარიშების რეზერვი			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	46,079	2,481	48,560
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	7,323	(239)	7,084

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

6. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ისტორიული ღირებულება	წყალქვეშა ოპტიკურ- ბოჭკოვანი კაბელი და აღჭურვილობა *	სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურა	მიწა და შენობა- ნაგებობები	დანადგარები და ოფისი აღჭურვილობა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
01.01.2018	76,215	72,289	6,473	2,100	54	157,131
შემოსვლა	12,343	10,437	92	85	114	23,071
გასვლა	-	(143)	-	(34)	-	(177)
საკუროსო სხვაობის ეფექტი	(216)	(592)	(20)	(2)	-	(830)
31.12.2018	88,342	81,991	6,545	2,149	168	179,195
შემოსვლა	-	2,078	-	76	55	2,209
მომართა დაუმთავრებელ მშენებლობაზე	-	(11)	-	181	(170)	-
გასვლა	-	(476)	-	(6)	-	(476)
რეკლასიფიკაცია ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად (შენიშვნა 20)	(3,050)	(12,213)	-	-	-	(15,263)
საკუროსო სხვაობის ეფექტი	870	458	81	10	-	1,419
31.12.2019	86,162	71,833	6,626	2,410	53	167,084
დაგროვილი ცვეთა						
01.01.2018	(28,434)	(24,363)	(1,301)	(1,478)	-	(55,576)
ცვეთა	(3,940)	(9,487)	(261)	(246)	-	(13,934)
გასვლა	-	6	-	31	-	37
საკუროსო სხვაობის ეფექტი	47	(57)	4	2	-	(4)
31.12.2018	(32,327)	(33,901)	(1,558)	(1,691)	-	(69,477)
ცვეთა	(5,974)	(10,626)	(257)	(163)	-	(17,020)
გასვლა	-	49	-	4	-	53
რეკლასიფიკაცია ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად (შენიშვნა 20)	661	3,515	-	-	-	4,176
საკუროსო სხვაობის ეფექტი	(461)	(205)	(27)	(10)	-	(703)
31.12.2019	(38,102)	(41,167)	(1,842)	(1,860)	-	(82,970)
საბალანსო ღირებულება						
31.12.2018	56,015	48,090	4,987	458	168	109,718
31.12.2019	48,060	30,666	4,784	550	53	84,113

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

6. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ჯგუფის ძირითადი საშუალებებით უზრუნველყოფილია სს თიბისი ბანკისგან მიღებული სესხები. (დეტალური ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 12).

ჯგუფს ფინანსური ლიზინგით და IRU ხელშეკრულებების თანახმად მიღებული აქვს ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის აღჭურვილობა და გაუნათებელი ბოჭკოვანი ღერები შემდეგი კომპანიებისგან:

კომპანია	სახელშეკრულებო თანხა	საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიკაციის მიზნებისთვის 01.01.2019
შპს დელტა კომმი	3,529	1,796
UCOM LLC	3,390	2,356
GNC ALFA	3,050	2,389
შპს პისი მაქსი	1,518	1,226
შპს მაგთიკომი	3,776	3,320

სხვა დეტალები ძირითადი საშუალებების მუხლიდან რეკლასიფიცირებული აქტივების შესახებ, ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად, წარმოდგენილია მე-20 შენიშვნაში.

7. აქტივების გამოყენების უფლება

ჯგუფის საიჯარო ხელშეკრულებები, ძირითადად, ჯგუფის სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობის განლაგებისთვის იჯარით აღებულ ფართებს უკავშირდება (მაგ. მიწა, სახურავის ზედაპირი, სივრცე ფიჭურ კოშკებში, სივრცე ბოჭკოვანი კაბელებისთვის, და ა.შ.). ყველა აქტივის საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში, ისე აშშ დოლარში და ევროში.

ხელშეკრულების განახლების უფლება გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკით. ხელმძღვანელობა გონივრულად ვარაუდობს, რომ გამოიყენებს საიჯარო ხელშეკრულებით განსაზღვრული საიჯარო ვადების გაგრძელების უფლებას. იჯარების ხელშეკრულება განსაზღვრავს ფიქსირებულ საიჯარო გადასახდელს არაგაუქმებადი პერიოდისთვის, რამდენადაც გაგრძელების უფლება გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად, ჯგუფი ამგვარი საიჯარო პერიოდისთვის იყენებს არაგაუქმებადი პერიოდისთვის განსაზღვრულ ფიქსირებულ გადასახდელებს.

აქტივების გამოყენების უფლების მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

აქტივების გამოყენების უფლება

1 იანვარი 2019

შემოსვლა

ამორტიზაცია

გასვლა

31 დეკემბერი 2019

12,460
3,449
(1,150)
(1,219)
13,540

საიჯარო ვალდებულების მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

საიჯარო ვალდებულებები

1 იანვარი 2019

შემოსვლა

საპროცენტო ხარჯი

ზარალი საკურსო სხვაობიდან

საიჯარო გადასახდელი

ურთიერთგადახურვა

გასვლა

31 დეკემბერი 2019

5,752
3,449
429
520
(741)
(300)
(1,218)
7,891

ხარისხობრივი ინფორმაცია საიჯარო ვალდებულებების შესახებ წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

8. სახელშეკრულებო აქტივები

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო აქტივების მნიშვნელოვანი ნაწილი წარმოდგენილია სოფია ქონექტისგან (Sofia Connect EAD) ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის საშუალებით მისაღები სატრანზიტო მომსახურების შესაძენად გაცემული ავანსებით, ჯამური ღირებულებით 20,155 ათასი ლარი (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 10,791 ათასი ლარი, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით: 12,473 ათასი ლარი). აქედან, საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო თორმეტ თვეში ასაღიარებელ ხარჯს წარმოადგენს - 7,270 ათასი ლარი (2018 წლის ბოლოსთვის - 4,340 ათასი ლარი), რაც წარდგენილია სახელშეკრულებო აქტივების მოკლევადიან ნაწილში.

9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური აქტივები	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018*
სავაჭრო მოთხოვნები	18,791	20,087	19,503
სხვა მოთხოვნები	569	2,814	275
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხები	(3,073)	(4,624)	(3,650)
სულ ფინანსური აქტივები	16,287	18,277	16,128
არაფინანსური აქტივები			
გაცემული ავანსები	848	7,003	7,203
სულ არაფინანსური აქტივები	848	7,003	7,203
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17,135	25,280	23,331

(*) - ხელმძღვანელობამ მოახდინა წარდგენილი ციფრების გადაანგარიშება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ხარისხობრივი ინფორმაცია მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა ახდენს მოთხოვნების საკრედიტო რისკის ანალიზს, რომელიც პერიოდულად გადაიხედება. ჯგუფის ფინანსური აქტივების გაუფასურების მეთოდოლოგიისთვის იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებულ მეთოდს, რათა განსაზღვროს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. იმისათვის, რათა განისაზღვროს მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი ჯგუფურად, მოთხოვნები დაჯგუფდა მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ხანდაზმულობის მიხედვით. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს აქვს მსგავსი რისკიანობის მახასიათებელი.

ჯგუფი აკეთებს სპეციფიკურ ანალიზს თითოეული მოთხოვნის დაფარვადობაზე, მოთხოვნის ხანდაზმულობის, მომხმარებლის ფინანსური მდგომარეობის, დაფარვადობის ისტორიის და სხვა ცნობილი ინფორმაციის მიხედვით. ჯგუფი ქმნის ანარიცხებს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის, რომლებიც ინდივიდუალურად შეფასებულია, როგორც საეჭვო. ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელ მომავალ ინფორმაციას შემქნილი ანარიცხების შემდგომ შეფასებასთან დაკავშირებით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები წარმოადგენს მოკლევადიან მოთხოვნებს 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

მოთხოვნები არ ხასიათდება მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკის ზრდით საწყისი აღიარების შემდგომ. ახალი მომხმარებლის მიღების წინ ჯგუფი აფასებს პოტენციური მომხმარებლის საკრედიტო შესაძლებლობებს.

შპს კავკასიუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსური მოთხოვნების ვადაგადაცილება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	საბალანსო ღირებულება	ზარალების ალბათობა	გაუფასურებ ის ანარიცხი
გაუფასურებისთვის ჯგუფურად განხილული მოთხოვნები			
ვადადამდგარი	2,500	1%	(25)
ვადაგადაცილება 0-30 დღე	1,411	5%	(71)
ვადაგადაცილება 31-90 დღე	515	10%	(51)
ვადაგადაცილება 91-180 დღე	242	30%	(72)
ვადაგადაცილება 181-360 დღე	297	50%	(148)
361 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	2,706	100%	(2,706)
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული	7,671		(3,073)
გაუფასურებისთვის ინდივიდუალურად განხილული მოთხოვნები			
ინდივიდუალურად გაუფასურებული*	11,689	0%	-
სულ ფინანსური აქტივები	19,360		(3,073)

(*) - ინდივიდუალურად გაუფასურებული მოთხოვნები ძირითადად შედეგება შპს იუკომის (10,231 ათასი ლარი) მიმართ არსებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისგან. იგივე კომპანიის მიმართ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს აქვს სავაჭრო ვალდებულებები 16,557 ათასი ლარის ღირებულებით. ზემოთ აღნიშნული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადახურვა წლის ბოლოს არ მომხდარა.

ფინანსური მოთხოვნების ვადაგადაცილება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	საბალანსო ღირებულება	ზარალების ალბათობა	გაუფასურებ ის ანარიცხი
გაუფასურებისთვის ჯგუფურად განხილული მოთხოვნები			
ვადადამდგარი	2,881	1%	(29)
ვადაგადაცილება 0-30 დღე	1,613	5%	(81)
ვადაგადაცილება 31-90 დღე	1,731	10%	(173)
ვადაგადაცილება 91-180 დღე	524	30%	(157)
ვადაგადაცილება 181-360 დღე	664	50%	(332)
361 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	3,852	100%	(3,852)
სულ ჯგუფურად გაუფასურებული	11,265		(4,624)
გაუფასურებისთვის ინდივიდუალურად განხილული მოთხოვნები			
ინდივიდუალურად გაუფასურებული*	11,636	0%	-
სულ ფინანსური აქტივები	22,901		(4,624)

(*) - ინდივიდუალურად გაუფასურებული მოთხოვნები ძირითადად შედეგება შპს იუკომის (7,415 ათასი ლარი) მიმართ არსებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისგან. იგივე კომპანიის მიმართ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს აქვს სავაჭრო ვალდებულებები 16,784 ათასი ლარის ღირებულებით. ზემოთ აღნიშნული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადახურვა წლის ბოლოს არ მომხდარა.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მომრაობა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
1 იანვარი	(4,624)	(3,650)
ცვლილება გაუფასურების რეზერვში	1,429	(974)
ჩამოწერა	122	-
31 დეკემბერი	(3,073)	(4,624)

10. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2019	31.12.2018
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე უცხოურ ვალუტაში	4,505	1,874
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე ეროვნულ ვალუტაში	83	96
ნაღდი ფული სალაროში	1	8
	4,589	1,978

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ხარისხობრივი ინფორმაცია მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

11. კაპიტალი

2019 წლის 16 იანვარს, შპს კავკასუს ონლაინის დამფუძნებელთა გადაწყვეტილებით, ჯგუფის საწესდებო კაპიტალი შემცირდა 3,700 ათასი აშშ დოლარის ეკვივალენტის ოდენობით (9,788 ათასი ლარი). აღნიშნული გადაწყვეტილების საფუძველზე შპს ნელგადო ლიმიტედის (Nelgado LTD) წილობრივი მონაწილეობა შპს კავკასუს ონლაინის კაპიტალში შემცირდა 11.07%-ით და განისაზღვრა როგორც 36.2%, ხოლო International Online Networks Limited-ის წილობრივი მონაწილეობა - გაიზარდა 11.07%-ით და განისაზღვრა როგორც 63.8%. შპს კავკასუს ონლაინმა მიღებული გადაწყვეტილებით ნაკისრი ვალდებულება შპს ნელგადო ლიმიტედის მიმართ სრულად დაფარა 2019 წლის 26 იანვარს.

12. მიღებული სესხები

მიღებული სესხები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

				გრძელვადიანი	
	დაფარვის ვადა	საპროცენტო განაკვეთი %	ვალუტა	31.12.2019	31.12.2018
სს თიბისი ბანკი	სექტემბერი - 2025	ლიბორი*+6.75%	აშშ დოლარი	27,469	16,420
				27,469	16,420
				მოკლევადიანი	
	დაფარვის ვადა	საპროცენტო განაკვეთი %	ვალუტა	31.12.2019	31.12.2018
სს თიბისი ბანკი	სექტემბერი - 2025	ლიბორი*+6.75%	აშშ დოლარი	1,326	8,001
ფინანსური ლიზინგი**	ოქტომბერი - 2018	13%	აშშ დოლარი	-	2,860
				1,326	10,861

მიღებული სესხების ვალუტების და დაფარვის ვადიანობის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

(*) - ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთს ემატება აშშ დოლარის ლიბორის 6 თვიანი განაკვეთი.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

12. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

(**) - 2008 წლის ივნისში ჯგუფმა ფინანსური იჯარით მიიღო ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის აღჭურვილობა სომხეთის ტერიტორიაზე არსებული გაუნათებელი ბოჭკოვანი ღერების გასანათებლად. ფინანსური იჯარიდან აღიარებული აღნიშნული ვალდებულება 2019 წლის 1 იანვარს სესხებიდან რეკლასიფიცირდა საიჯარო ვალდებულებებში ჯამური თანხით 2,860 ათასი ლარი (იხილეთ 20-ე შენიშვნა). მიღებულ სესხებში განხორციელებული ფულადი და არაფულადი ცვლილებები, რომლებიც მიღებულია ფინანსური აქტივობების შედეგად, შესაძლოა წარმოდგენილი იქნეს შემდეგნაირად:

	2019	2018
1 იანვრისთვის	27,281	20,084
ფულადი:		
სესხის დაფარვა	(37,190)	(7,284)
პროცენტის დაფარვა	(3,004)	(1,758)
სესხის აღება	39,340	13,305
არაფულადი:		
საიჯარო ვალდებულებებში რეკლასიფიკაცია	(2,860)	-
წლის განმავლობაში დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	2,994	1,835
ეფექტი სავალუტო ოპერაციებიდან, წმინდა	2,234	1,099
31 დეკემბრისთვის	28,795	27,281

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს თიბისი ბანკისგან მიღებული სესხების უზრუნველყოფა წამორდგენილია შემდეგნაირად:

- საწარმოო ფართი: შპს "კარდენახი, შპს "კავკასუს ონლაინი"
- ძირითადი საშუალებები: შპს "კავკასუს ონლაინი", შპს "რკინიგზის ტელეკომი"
- წილები: შპს ნოვასტარში, შპს ინტერნეიშენალ ონლაინ ნეთვორქსსა და შპს ნელგადოში
- საოფისე ფართი: შპს რკინიგზის ტელეკომი
- სავაჭრო მარაგები: შპს რკინიგზის ტელეკომი
- პირადი თავდებობა: ხვიჩა მაქაცარია და ლევან ყარამანაშვილი
- კომპანიის თავდებობა: შპს "კავკასუს ონლაინი", შპს "ინტერნეიშენალ ონლაინ ნეთვორქსი", შპს "კავკასუს ქეიბელ სისტემ ბულგარია"
- სასოფლო-სამეურნეო ფართი: შპს "კავკასუს ონლაინი"

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს თიბისი ბანკისგან მიღებული სესხების უზრუნველყოფა წამორდგენილია შემდეგნაირად:

- შპს „კავკასუს ონლაინისა“ და შპს „რკინიგზის ტელეკომის“ საკუთრებაში არსებული და მომავალში შეძენილი ყველა მატერიალური და არამატერიალური აქტივი
- წილები - „Novastar Commerce“ Ltd, შპს „ინტერნეიშენალ ონლაინ ნეთვორქსი“, შპს „ნელგადო“ და ხვიჩა მაქაცარიას წილი შპს „ნელგადო“-ში
- თავდებობა - ხვიჩა მაქაცარია, ლევან ყარამანაშვილი, შპს „ინტერნეიშენალ ონლაინ ნეთვორქსი“ და შპს „კავკასუს ქეიბელ სისტემ ბულგარია“

შპს კავკასიუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

13. სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოდგენილია, როგორც სხვა სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებისგან ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის საშუალებით მისაწოდებელი მომსახურებისა და ინტერნეტ მოცულობის რეალიზაციისთვის მიღებული ავანსები. გრძელვადიანი სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018*
Ucom LLC Yerevan Armenia	20,449	22,806	25,199
Sofia Connect EAD	18,607	18,119	17,707
IQ NETWORKS TRADING	4,332	4,788	5,212
შპს მაგთიკომი	392	417	442
	43,780	46,130	48,560

მოკლევადიანი სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018*
Ucom LLC Yerevan Armenia	4,056	4,276	4,276
Sofia Connect EAD	2,601	2,461	1,967
IQ NETWORKS TRADING	817	817	816
შპს მაგთიკომი	25	25	25
	7,499	7,579	7,084

(*) - ხელმძღვანელობამ მოახდინა წარდგენილი ციფრების გადაანგარიშება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

მომდრაობა სახელშეკრულებო ვალდებულებებში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2019	31.12.2018
1 იანვარისთვის	53,709	55,644
ზრდა ურთიერთგადახურვის საფუძველზე	853	2,142
საპროცენტო ხარჯის აღიარება IRU ხელშეკრულებებზე,		
რომელიც გათვალისწინებულია ფინანსურ ხარჯში	4,081	4,234
პერიოდში აღიარებული შემოსავალი	(8,267)	(8,095)
პერიოდში დადეკლარირებული გადასახდელი დღე	(25)	(25)
უცხოური ვალუტის წარსადგენ ვალუტაში გადაანგარიშების		
ეფექტი	928	(191)
31 დეკემბრისთვის	51,279	53,709

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	31.12.2019	31.12.2018
სავაჭრო ვალდებულებები	21,505	20,050
სხვა ვალდებულებები*	5,102	5,432
არა-ფინანსური ვალდებულებები		
მიღებული ავანსები	315	142
	26,922	25,624

(*) – 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა ვალდებულებები მოიცავს ძირითადი საშუალებების შესყიდვიდან წარმოქმნილ ვალდებულებებს - ჯამური ღირებულებით 3,881 ათასი ლარი (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 3,847 ათასი ლარი). სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ხარისხობრივი ინფორმაცია მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

15. ამონაგები

ამონაგები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
შემოსავალი ინტერნეტიდან და სხვა სატელეკომუნიკაციო მომსახურებებიდან	47,531	47,359
შემოსავალი დომეინის მომსახურებიდან	1,094	1,059
შემოსავალი კოლოკაციის მომსახურებიდან	1,048	1,091
შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან	785	-
შემოსავალი ადგილობრივი და საერთაშორისო ზარების ტერმინაციიდან და ტრანზიტიდან	168	173
სხვა	254	262
	50,880	49,944

16. კომუნიკაციის ხარჯები

კომუნიკაციის ხარჯები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
ინტერნეტის და ინტერნეტის ტრანზიტის ხარჯი	(11,767)	(11,479)
E1-E3 არხის იჯარის ხარჯი	(767)	(569)
საერთაშორისო და ადგილობრივი ზარების ტერმინაციის და ტრანზიტის ხარჯი	(201)	(212)
კოლოკაციის მომსახურების ხარჯი	(17)	(23)
სხვა	(140)	(242)
	(12,892)	(12,525)

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

17. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
ხელფასი	(4,657)	(4,611)
ბონუსი	(954)	(881)
დაზღვევა	(185)	(160)
სხვა სარგებელი	(233)	(70)
	(6,029)	(5,722)

18. სხვა ხარჯები

სხვა ხარჯები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
საგადასახადო ხარჯები, მოგების გადასახადის გარდა	(1,602)	(1,727)
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯები*	(1,331)	(1,516)
კომუნალური ხარჯები	(595)	(612)
დაზღვევის ხარჯები	(512)	(282)
რეგულირების გადასახადი	(363)	(346)
ბანკის საკომისიო ხარჯები	(262)	(84)
მივლინების ხარჯები	(259)	(224)
ოფისის რემონტისა და შენახვის ხარჯები	(256)	(161)
საწვავის ხარჯები	(117)	(116)
იჯარის ხარჯები	(35)	(278)
სხვა	(521)	(446)
	(5,853)	(5,792)

(*) – 2019 წელს ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის მომსახურების დარიცხული ხარჯი შეადგენს 93 ათას ლარს (2018 წელი: 208 ათასი ლარი).

19. ფინანსური ხარჯები, წმინდა

ფინანსური ხარჯები, წმინდა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
საპროცენტო ხარჯი სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე ავანსებიდან	(4,081)	(4,233)
საფინანსო ინსტიტუტებისგან მიღებულ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	(2,994)	(1,828)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან, წმინდა	(2,688)	(1,100)
საიჯარო მოთხოვნისა და ვალდებულების დისკონტირების ეფექტი	72	-
ფინანსურ იჯარაზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	-	(7)
	(9,691)	(7,168)
საპროცენტო შემოსავალი	1	132
	(9,690)	(7,036)

20. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება

ჯგუფი იყენებს ფასს 16-ს 2019 წლის 1 იანვრის თარიღით. ჯგუფმა არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის გამო. შესაბამისად, შესადარისი პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ არის გადანაგარიშებული. აღნიშნული სახით მოცემულ სტანდარტზე გადასვლა გულისხმობს, რომ სტანდარტის პირველადი გამოყენებისას (2019 წლის 1 იანვარი) სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებას არ აქვს ეფექტი საკუთარი კაპიტალის საწყის ნაშთზე.

ფასს 16 ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, რომელმაც ჩაანაცვლა ბასს 17 – „იჯარა“ და ფასიკ 4 – „როგორ განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა კომპონენტი იჯარას“. ფასს 16-ის შესაბამისად მიღებული იჯარა აღიარდება, როგორც აქტივი და ვალდებულება. ფასს 16 ითვალისწინებს გამარტივებულ მიდგომას იმ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომელთა ვადა 12 თვეზე ნაკლებია ან რომელიც უკავშირდება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივის იჯარას.

გაცემული საიჯარო ხელშეკრულებების აღრიცხვისთვის ფასს 16-ის მოთხოვნები არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის მოთხოვნებისგან. ჯგუფს არ აქვს მნიშვნელოვანი საიჯარო საქმიანობა, როგორც მეიჯარეს.

გადასვლის მეთოდი და გამოყენებული გათავისუფლება

ჯგუფმა გამოიყენა პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა: სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის არ ევალუა იმის ხელახლა შეფასება, ხელშეკრულება წარმოადგენს თუ არა საიჯარო ხელშეკრულებას, ან შეიცავს თუ არა იგი იჯარას. ისეთი ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ის „იჯარა“ და ფასიკ 4-ის „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“ შესაბამისად კლასიფიცირებული არ ჰქონდა, როგორც იჯარის შემცველი ხელშეკრულება, არ მოხდა ფასს 16-ის გამოყენება. ფასს 16-ის მიხედვით იჯარის იდენტიფიკაცია გამოყენებულ იქნა მხოლოდ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც დაიწყო ან ცვლილება შევიდა 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ.

ფასს 16-ით დაშვებულია გათავისუფლებები, რომელთა ნაწილი ეხება სტანდარტის პირველადი გამოყენების შემთხვევას. ადრე, ბასს 17-ით საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირებული იჯარის მიმართ ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 16-ის შემდეგი გათავისუფლებები:

ა) არ გაითვალისწინა თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღით აქტივის გამოყენების უფლების შეფასებაში, იმ იჯარებისთვის, რომლებისთვისაც აქტივების გამოყენების უფლება იყო განსაზღვრული ისე, როგორც განსაზღვრა მოხდებოდა იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ფასს 16-ის გამოყენების შემთხვევაში;

გ) არ აღიარა აქტივების გამოყენების უფლება იმ იჯარებთან მიმართებაში, რომლის იჯარის ვადა სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში იწურება. ამგვარი იჯარები მოკლევადიანი იჯარების მსგავსად აღირიცხება.

როგორც მოიჯარე, ჯგუფი ძველ პერიოდებში აკლასიფიცირებდა იჯარას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარად, იმის მიხედვით ხდებოდა თუ არა საიჯარო აქტივთან დაკავშირებული არსებითი რისკისა და სარგებლის გადაცემა. ფასს 16-ის მიხედვით, ჯგუფი უმეტესი იჯარის შემთხვევაში აღიარებს გამოყენების უფლების სახით არსებულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას. თუმცა, ჯგუფმა აირჩია არ აღიაროს გამოყენების უფლების სახით არსებული აქტივი და საიჯარო ვალდებულება იმ იჯარებისთვის, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს (საიჯარო აქტივის, როგორც ახლის, ღირებულების შეფასებით) ან იმ მოკლევადიანი იჯარებისთვის, რომლის იჯარის ვადაც 12 თვეზე ნაკლებია.

შპს კავკასიუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

20. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება (გაგრძელება)

ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად, ჯგუფმა აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება აღიარა შემდეგნაირად:

კლასიფიკაცია ბასს 17-ით	აქტივების გამოყენების უფლება	საიჯარო ვალდებულება
საოპერაციო იჯარა	აქტივების გამოყენების უფლება აღიარებულია საიჯარო ვალდებულების ტოლი თანხით შესწორებული წინასწარი გადახდებითა და დარიცხული ვალდებულებით.	აღიარებულია მომავალი საიჯარო გადასახდელების ზღვრული სასესხო განაკვეთით დისკონტირებული ღირებულებით 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ზღვრული სასესხო განაკვეთი მერყეობს 8.53%-11.75% განაკვეთების ფარგლებში.
ფინანსური იჯარა	აღიარებულია აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით ფასს 16-ის დანერგვის თარიღის მდგომარეობით.	

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ის არეები, რომელზეც გავლენა იქონია ფასს-16-ის დანერგვამ:

		თავდაპირველად წარდგენილი 31.12.2018	ფასს 16	01.01.2019
აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	(ა)	109,718	(11,087)	98,631
აქტივების გამოყენების უფლება	(ბ)	-	12,460	12,460
ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	(გ)	27,281	(2,860)	24,421
საიჯარო ვალდებულებები	(დ)	-	5,752	5,752
საეაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(დ)	25,624	(1,519)	24,105

ა) წინა პერიოდში ფინანსური იჯარიდან აღიარებული ძირითადი საშუალებები რეკლასიფიცირდა აქტივის გამოყენების უფლებად. კორექტირებით მოხდა ძირითადი საშუალებების ჯამური ისტორიული ღირებულების შემცირება თანხით 15,263 ათასი ლარი; ხოლო დაგროვილი ცვეთის - 4,176 ათასი ლარით; კორექტირების წმინდა ეფექტმა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაზე შეადგინა 11,087 ათასი ლარი (დეტალები იხილეთ მე-5 შენიშვნაში).

ბ) წინა პერიოდში ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირებული ხელშეკრულებების შედეგად აქტივის გამოყენების უფლება გაიზარდა 11,087 ათასი ლარით (დეტალები იხილეთ მე-5 შენიშვნაში), ხოლო საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირებული ხელშეკრულებებიდან 1,373 ათასი ლარით.

გ) მიღებული სესხები დაკორექტირდა წინა პერიოდში ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირებული იჯარების რეკლასიფიკაციით საიჯარო ვალდებულებებში ჯამური თანხით 2,860 ათასი ლარი;

დ) ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განმარტებული მინიმალური საიჯარო გადასახდელების რეკონსილაციას ფასს 16-ის მიხედვით 2019 წლის 1 იანვარს აღიარებულ საიჯარო ვალდებულებთან.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

20. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება (გაგრძელება)

	1 იანვარი 2019
მინიმალური საიჯარო გადასახდელები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-
მინიმალური საიჯარო გადასახდელები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,765
გამოკლებული: თავდაპირველი აღიარებისას ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით ამორტიზების ეფექტი	(823)
დამატებული: ბასს 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის ვალდებულება	2,860
დამატებული: IRU ხელშეკრულების მიხედვით წარმოქმნილი სავაჭრო ვალდებულება	1,519
დამატებული: იჯარის გაგრძელების უფლების სარწმუნო გამოყენების ეფექტი	431
საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	5,752

21. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან ბასს 24 „დაკავშირებული მხარეთა განმარტებითი შენიშვნების“ მიხედვით, არის, როდესაც:

- ა) მხარე პირდაპირ, ან ერთი ან მეტი შუალედური რგოლის საშუალებით, არაპირდაპირ: აკონტროლებს საწარმოს, კონტროლდება საწარმოს მიერ, ან იმყოფება საერთო კონტროლის ქვეშ (ეს მოიცავს სათავო და შვილობილ საწარმოებს); საწარმოში ისეთი წილის მფლობელია, რომ მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა შეუძლია მასზე; და ერთობლივად აკონტროლებს საწარმოს;
- ბ) მხარე არის საწარმოს, ან მისი სათავო საწარმოს, უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრი;
- გ) მხარე არის (ა) და (ბ) პუნქტებით გათვალისწინებული პიროვნებების ოჯახის წევრი;
- დ) მხარე არის საწარმო, რომელსაც აკონტროლებს, ერთობლივად აკონტროლებს, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (ბ) და (გ) პუნქტებში განსაზღვრულ რომელიმე პიროვნებას, ან, რომელშიც მნიშვნელოვანი ხმის უფლებით პირდაპირ ან არაპირდაპირ სარგებლობენ ეს პიროვნებები.

დაკავშირებულ მხარეებთან თითოეული შესაძლო კავშირის განხილვისას, ყურადღება უნდა გამახვილდეს ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსზე და არა მის სამართლებრივ მხარეზე. ჯგუფის და მისი დაკავშირებული მხარეების არსებითი ურთიერთობის დეტალები მოცემულია ქვემოთ.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული ოპერაციების შედეგები დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	დაკავშირებული მხარე	31.12.2019	31.12.2018
გაცემული სესხები			
ხვიჩა მაქაყარი	სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე	-	53
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები			
შპს სი ბი ეს ჯგუფი	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანია	29	29

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

21. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

სხვა ხარჯები	დაკავშირებული მხარე	2019	2018
კობა ღურწყაია	სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე	(221)	(241)
შპს სი ბი ეს ჯგუფი	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანია	(123)	(147)
International Online Networks LLC	დამფუძნებელი	(101)	-
უმაღლესი ხელმძღვანელი პირები		(65)	-

დირექტორების, ხელმძღვანელობის და სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა წევრების ანაზღაურება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
უმაღლესი ხელმძღვანელ პირთა შრომის ანაზღაურება	(1,256)	(1,116)

22. პირობითი ვალდებულებები

კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ („კომისია“) 2019 წლის 17 ოქტომბრის მიიღო გადაწყვეტილება №-19-18/605 და №-19-18/606 შპს „კავკასუს ონლაინისთვის“ („კავკასუს ონლაინი“) და შპს რკინიგზის ტელეკომისთვის („რკინიგზის ტელეკომი“) ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების თაობაზე. კომისიამ სამართალდარღვევად მიიჩნია შპს კავკასუს ონლაინის ბენეფიციარი მესაკუთრის მიერ „შპს ნელგადო ლიმიტედში“ (კავკასუს ონლაინის პირდაპირ/არაპირდაპირ 100% წილის მფლობელი კომპანია) კუთვნილი წილის გასხვისება კომისიისგან წინასწარი თანხმობის მოპოვების გარეშე.

კომისიამ 2019 წლის 17 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით შპს კავკასუს ონლაინი და შპს რკინიგზის ტელეკომი გააფრთხილა და განუსაზღვრა ვადა სამართალდარღვევის აღმოსაფხვრელად, „ნელგადო ლიმიტედში“ ბენეფიციარი მესაკუთრის წილის გასხვისებამდე არსებული მდგომარეობის აღსადგენად. 2019 წლის 12 დეკემბრის კომისიამ მიიღო გადაწყვეტილება (№-19-18/697 და №-19-18/696) შპს „კავკასუს ონლაინისთვის“ („კავკასუს ონლაინი“) და შპს რკინიგზის ტელეკომისთვის („რკინიგზის ტელეკომი“) ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების თაობაზე და კომპანიებს დააკისრა ჯარიმა 30 ათას - 30 ათასი ლარის ოდენობით. კომისიამ დაადგინა, რომ კავკასუს ონლაინმა და რკინიგზის ტელეკომმა განსაზღვრულ ვადაში არ უზრუნველყვეს სამართალდარღვევის აღმოფხვრა - შპს „კავკასუს ონლაინის“ წილის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100%-ის მფლობელ კომპანიაში, „შპს ნელგადო ლიმიტედში“ ფიზიკურ პირ ხვიჩა მაქაცარიას კუთვნილი წილის 49%-ის (31,230 აქცია) ფიზიკურ პირ ნასიმ ჰასანოვის მიერ შეძენამდე არსებული მდგომარეობის (წილობრივი მფლობელობის) და აღნიშნული მიიჩნია კავკასუს ონლაინისთვის სანქციის სახით ჯარიმის დაკისრების საფუძველად.

ჯგუფს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის, არ აქვს შესრულებული აღნიშნული ვალდებულება, რაც შესაძლოა გახდეს კომისიის მხრიდან კომპანიისთვის ავტორიზაციის შეჩერების პროცესის დაწყების ან კომისიის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით მის უზრუნველყოფამდე სპეციალური მმართველის დანიშვნის საფუძველი. დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 23.

ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული წესის შესაბამისად, სპეციალური მმართველის დანიშვნის შემდეგ დაუშვებელია ავტორიზებული პირის/ლიცენზიის მფლობელის სახელით, სპეციალური მმართველის ან/და კომისიის თანხმობის გარეშე ნებისმიერი ქმედების განხორციელება.

22. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სპეციალური მმართველი მოქმედებს საქართველოს კანონმდებლობისა და კომისიის მიერ გაცემული ინსტრუქციებისა და მითითებების ფარგლებში. სპეციალური მმართველი ანგარიშვალდებულია მხოლოდ კომისიის წინაშე.

გადასახადები

საგადასახადო კანონმდებლობაში შესაძლოა განხორციელდეს სხვადასხვა ინტერპრეტაციები და ცვლილებები. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობის საგადასახადო ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაციებისაგან, ჯგუფის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ და ჯგუფს დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, საურავები, პროცენტები. ჯგუფს მიაჩნია რომ ყველა გადასახადი გადახდილი აქვს და შესაბამისად, არანაირი ანარიცხი არ წარადგინა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. საქართველოს საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ ჯგუფის ოპერაციები 3 წლის განმავლობაში.

საოპერაციო გარემო

საქართველოს ბაზარზე პოზიციონირება წარმოშობს დამატებით ეკონომიკურ, პოლიტიკურ, სოციალურ, სამართლებრივ და საკანონმდებლო რისკებს უფრო განვითარებულ ბაზართან შედარებით. კანონები და რეგულაციები, საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოები ზეგავლენას ახდენენ საქართველოში ბიზნესის სწრაფ განვითარებაზე. საქართველოს მომავალ ეკონომიკურ კურსზე ზემოქმედებას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოსთან ერთად.

იურიდიული საკითხები

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს, როგორც მოპასუხეს არ გააჩნია არსებითი სასამართლო დავები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ მოხდება არანაირი მატერიალური დანაკარგის წარმოქმნა, შესაბამისად, არანაირი ანარიცხი არ არის შექმნილი სასამართლო დავებთან დაკავშირებით.

კოვენანტებთან შესაბამისობა

სს თიბისი ბანკისგან მიღებულ საკრედიტო პროდუქტებთან დაკავშირებით ჯგუფი ვალდებულია დააკმაყოფილოს გარკვეული ფინანსური და არაფინანსური კოვენანტები, მათ შორის:

ფინანსური კოვენანტები:

- შპს კავკასუს ონლაინის და მისი შვილობილი კომპანიების ჯამურმა სასესხო ვალდებულებებმა არ უნდა შეადგინოს non-cash შემოსავლების გარეშე საოპერაციო მოგების (EBITDA) 250%-ზე მეტი სესხის მიმდინარეობისას შენარჩუნებული უნდა იყოს სესხის მომსახურების შემდეგი კოეფიციენტები:
- P&L based DSCR მინიმუმ 1,2 დონეზე [DSCR (P&L based) იანგარიშება: (EBITDA-Maintenance CAPEX - დივიდენდი - მოგების გადასახადი (მათ შორის გრაფიკის მიხედვით გადასახდელი) - accrued revenues from IRU agreements)/(გრძელვადიან სესხებზე გადასახდელი ძირის პლუს გადასახდელი პროცენტები)].
- Free Cash-დან დათვლილი სესხის მომსახურების კოეფიციენტი უნდა იყოს მინიმუმ 1,1 დონეზე. [DSCR (CRFADS) იანგარიშება: (EBITDA - ცვლილება საბრუნავ კაპიტალში +IRU კონტრაქტებიდან ჩარიცხული თანხები) -Maintenance CAPEX - დივიდენდი - მოგების გადასახადი (მათ შორის გრაფიკის მიხედვით გადასახდელი))/(გრძელვადიან სესხებზე გადასახდელ ძირს პლუს გადდასახდელი პროცენტები)].
- ყველა მონაცემის კალკულაცია უნდა მოხდეს კონსოლიდირებულად, შპს "კავკასუს ონლაინის", შპს "რკინიგზის ტელეკომის", Caucasus Cabel System bulgaria EOOD- ან/და რომელიმე მათგანის ყველა შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მონაცემებზე დაყრდნობით.
- EBITDA იანგარიშება IFRS სტანდარტების მიხედვით, როგორც კომპანიის საოპერაციო მოგება, მოგების გადასახადის, საპროცენტო ხარჯების, ცვეთისა და ამორტიზაციის დაკლებამდე.
- "კომპანია ვალდებულია სესხის მიმდინარეობისას უზრუნველყოს ICR კოეფიციენტის შენარჩუნება მინიმუმ 3,0 დონეზე ICR კოეფიციენტი იანგარიშება როგორც კომპანიის საოპერაციო მოგება EBIT შეფარდებული კომპანიის მიერ პერიოდის მანძილზე გადასახდელ საპროცენტო ხარჯებთან".

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბერს

(ათას ლარში)

22. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

- თუ კომპანია შეთანხმდება საგადასახადოსთან 2016 წლის მოგების გადასახადის გრაფიკით გადახდაზე ICR კოეფიციენტის კალკულაცია მოხდება როგორც კომპანიის საოპერაციო მოგება EBIT-ს გამოკლებული მიმდინარე პერიოდში გრაფიკით გადასახდელი გადასახადები და შეფარდებული კომპანიის მიერ პერიოდის მანძილზე გადასახდელ საპროცენტო ხარჯებთან.

არა-ფინანსური კოვენანტები:

- მსესხებელს ან მის ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას არ აქვს უფლება ბანკის წერილობითი ნებართვის გარეშე აიღოს სესხები, ასევე გააფორმოს ლიზინგი ჯამურად ან ცალ-ცალკე 100 ათას აშშ დოლარზე მეტი ოდენობით. ასევე, მსესხებელს ან მის ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას არ აქვს უფლება ბანკის წერილობითი ნებართვის გარეშე წლის განმავლობაში ჯამურად ან ცალ-ცალკე აიღოს ნებისმიერი რაიმე სხვა სახის ფინანსური ვალდებულება, რომელიც აღემატება 2,000 ათას აშშ დოლარს (მოიცავს კონსიგნაციით შეძენილ პროდუქციის ვალდებულებებს);
- მსესხებელს ან ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას არ აქვს უფლება სს "თიბისი ბანკის" წერილობითი თანხმობის გარეშე დააგირაოს, ან რაიმე სახის ვალდებულების ქვეშ დატვირთოს საკუთარ ბალანსზე არსებული ქონება. ამასთან კომპანიას არ აქვს უფლება ბანკის წერილობითი თანხმობის გარეშე გასცეს რაიმე სახის ფინანსური თავდებობა;
- მსესხებელმა ან მისმა ნებისმიერმა შვილობილმა კომპანიამ სს "თიბისი ბანკის" წერილობითი თანხმობის გარეშე, არ უნდა გაასხვისოს ან შპს "კავკასუს ონლაინის" ბალანსიდან რაიმე სახით სხვაგან გადაიტანოს, იჯარით გასცეს თავის საკუთრებაში არსებული 1,000 ათას ლარზე მეტი ღირებულების (ცალ-ცალკე ან ჯამურად) ნებისმიერი ქონება ერთი კალენდარული წლის განმავლობაში (არ იგულისხმება ჩვეულებრივ საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული არხები და კოლოკაციის იჯარები);
- მსესხებელმა ან მისმა ნებისმიერმა შვილობილმა კომპანიამ საბანკო ბრუნვების 75%, დებეტური ტრანზაქციების 95% და საბანკო ანგარიშებზე არსებული ფულადი ნაშტების 80% აწარმოოს/იქონიოს მხოლოდ სს "თიბისი ბანკში". გამონაკლისი დაიშვება მხოლოდ სს "თიბისი ბანკთან" წერილობითი შეთანხმებით.
- ასევე მსესხებელმა უნდა შეასრულოს 2013 წლის 29 დეკემბერს ბანკსა და შპს კავკასუს ონლაინს შორის გაფორმებული ექსკლუზიური საბანკო მომსახურების შესახებ ხელშეკრულების პირობები; ასევე მსესხებელმა უნდა უზრუნველყოს შპს რკინიგზის ტელეკომის მიერ 2013 წლის 29 დეკემბერს ბანკსა და შპს რკინიგზის ტელეკომს შორის გაფორმებული ექსკლუზიური საბანკო მომსახურების შესახებ ხელშეკრულების პირობების შესრულება
- შპს "კავკასუს ონლაინმა", შპს "რკინიგზის ტელეკომმა" და CCSB-მ არ უნდა განხორციელონ/აიღონ განხორციელების ვალდებულება კაპიტალური ინვესტიციები ფიქსირებულ ან სხვა გრძელვადიან აქტივებში ბანკის თანხმობის გარეშე თუ:
 - 1) აღნიშნული ინვესტიციები არ არის გათვალისწინებული ბიზნეს გეგმაში ან/და
 - 2) აღნიშნული ინვესტიციების განხორციელებით წლის განმავლობაში და განსახორციელებელი ჯამური კაპიტალური დანახარჯები აღემატება 3 მლნ აშშ დოლარს ან/და
 - 3) აღნიშნული ინვესტიციების განხორციელების შემთხვევაში დაირღვევა DSCR-ის მინიმალური მოთხოვნა/კოვენანტი;
- მსესხებელს ან მის ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას არ აქვს უფლება ბანკის წერილობითი ნებართვის გარეშე გასცეს სესხები ჯამურად ან ცალ-ცალკე 500 ათას ლარზე მეტი ოდენობით;
- სესხის/გარანტიის მოქმედების პერიოდში, სამეწარმეო რეესტრის ამონაწერში საგადასახადო გირავნობის ან ინკასოს გაჩენის შემთხვევაში, სამეწარმეო რეესტრის ამონაწერში საგადასახადო გირავნობის ან ინკასოს გაჩენის შემთხვევაში, გარდა მიმდინარე მდგომარეობით არსებული საგადასახადო გირავნობისა, მსესხებელი ან მისი ნებისმიერი შვილობილი კომპანია ვალდებულია, უზრუნველყოს მისი მოხსნა 30 კალენდარული დღის განმავლობაში;
- მსესხებელს ან მის ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას არ აქვს უფლება სს "თიბისი ბანკის" თანხმობის გარეშე გასცეს დივიდენდები;

22. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

- მსესხებელს ან მის ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას არ აქვს უფლება, სესხის მოქმედების პერიოდში, გააფორმოს რაიმე სახის შეთანხმება 300 ათას ლარზე ან მეტ თანხაზე (ცალკე ან ჯამურად), გარდა იმ შეთანხმებებისა, რომლებიც დაკავშირებულია კომპანიის ჩვეულებრივ საოპერაციო საქმიანობასთან და ასევე არ არის დაკავშირებული არაკეთილსინდისიერ გარიგებასთან, არ გულისხმობს მსესხებელის ან მისი ნებისმიერი შვილობილი კომპანიის მიერ საბაზრო ფასთან შედარებით მეტი თანხის გადახდას ან საბაზრო ფასთან შედარებით ნაკლები თანხის მიღებას;
- მსესხებელი ვალდებულია ნებისმიერ დაკავშირებულ პირთან არასაოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებით, ნებისმიერი გარიგება დადოს მხოლოდ ბანკის წინასწარი თანხმობის არსებობის შემთხვევაში.
- მსესხებელი ასევე ვალდებულია უზრუნველყოს, რომ შპს "რკინიგზის ტელეკომმა" და CCSB EOOD-მა ნებისმიერ დაკავშირებულ პირთან ნებისმიერი გარიგება დადოს მხოლოდ ბანკის წინასწარი თანხმობის არსებობის შემთხვევაში.
- სს "თიბისი ბანკის" წერილობითი თანხმობის გარეშე მსესხებელს ან მის ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას არ აქვს უფლება, სესხის მოქმედების პერიოდში, გააფორმოს რაიმე სახის შეთანხმება, რომელიც დაკავშირებულია მსესხებელის ან მისი ნებისმიერი შვილობილი კომპანიის მოგების/შემოსავლების მესამე პირებთან გადანაწილებასთან;
- მსესხებელს ან მის ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას არ აქვს უფლება ბანკის წერილობითი ნებართვის გარეშე განახორციელოს საწესდებო კაპიტალის შემცირება;
- მაგთიკომთან კონტრაქტის გაწყვეტის შემთხვევაში, მაგთიკომისგან მისაღები თანხა სრულად უნდა მიემართოს თიბისი ბანკში არსებული ვალდებულების დასაფარად;
- კავკასუს ონლაინიდან, რკინიგზის ტელეკომიდან, კავკასუს კაბელ ბულგარეთიდან და სხვა შვილობილი კომპანიებიდან ბანკის წერილობითი თანხმობის გარეშე არ უნდა გავიდეს დივიდენდი და არ განხორციელდეს კაპიტალური დანახარჯები;

ჯგუფი ვერ აკმაყოფილებს სასესხო ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ გარკვეულ ფინანსურ მოთხოვნებს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რაც შესაძლოა გახდეს შემდეგი გარემოებების საფუძველი: ბანკმა კლიენტისთვის შეტყობინებით ცალმხრივად გაზარდოს სესხის საპროცენტო განაკვეთი მაქსიმუმ 4%-ით, ნებისმიერ დროს ცალმხრივად შეწყვიტოს საკრედიტო ურთიერთობა ან/და ძირითადი ხელშეკრულების ან/და საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებ(ებ)ის (რომელიმე, რამდენიმე ან ყველა მათგანის) მოქმედება და მოითხოვოს კრედიტ(ებ)ის (რომელიმე, რამდენიმე ან ყველა მათგანის) ან მათი ნაწილ(ებ)ის ვადაზე ადრე დაბრუნება (გამოითხოვოს კრედიტ(ებ)ი) დარიცხულ საპროცენტო სარგებელთან და პირგასამტეხლოსთან ერთად (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ან/და გამოიყენოს წინამდებარე ხელშეკრულებით ან/და ძირითადი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ნებისმიერი სხვა უფლება.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ, ჯგუფმა მოიპოვა ბანკისგან წერილი, სადაც აღნიშნულია, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დარღვევების გამო, ბანკი სესხის მოთხოვნის პირობებს არ შეცვლის. დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 23.

ჯგუფის მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის მიხედვით (პუნქტი 7) ჯგუფს აქვს ვალდებულება მოამზადოს და სახელმწიფო მარეგულირებელ ორგანოში წარადგინოს მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება, დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად, არაუგვიანეს საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის 1 ოქტომბრისა. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის, ჯგუფს არ აქვს შესრულებული აღნიშნული ვალდებულება.

შპს კავკასუს ონლაინი და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2019 წლის 31 დეკემბრის

(ათას ლარში)

23. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა

როგორც 22-ე შენიშვნაშია აღწერილი (პირობითი ვალდებულებები - კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა) - 2019 წელს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თანხმობის გარეშე, გასხვისდა შპს კავკასუს ონლაინის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100%-იანი წილის მფლობელ კომპანიაში „შპს ნელგადო ლიმიტედი“ ფიზიკური პირის - ზვიჩა მაქაცარიას წილი (49% - 31,230 აქცია) ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვზე.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ სამართალდარღვევის აღმოუფხვრელობის გამო, 2020 წლის 6 თებერვალს კომისიამ შპს კავკასუს ონლაინს ჯარიმის სახით 90 ათასი ლარის, ხოლო შპს რკინიგზის ტელეკომს - 64 ათას ლარის გადახდა დააკისრა და სამართალდარღვევის აღმოსაფხვრელად და წილის გასხვისებამდე არსებულ მდგომარეობაში დაბრუნების ახალ ვადად 2020 წლის 22 თებერვალი განუსაზღვრა.

ვალდებულების შეუსრულებლობის გამო, 2020 წლის 12 მარტს კომუნიკაციების კომისიამ „კავკასუს ონლაინს“ დამატებით 270 ათას ლარიანი ჯარიმა დააკისრა, ხოლო წილების პირვანდელ მდგომარეობაში დასაბრუნებლად, ახალი კორონა ვირუსის (კო-ვიდ 19) პანდემიიდან არსებული შეზღუდვების გათვალისწინებით ჯგუფს, 2 თვიანი ვადა მისცა.

აღნიშნული ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო, კომუნიკაციების კომისიამ კომპანია 2020 წლის 25 ივნისს კვლავ 270 ათასი ლარით დააჯარიმა, ხოლო სამართალდარღვევის აღმოსაფხვრელად ახალი ვადა 2020 წლის პირველ აგვისტომდე განუსაზღვრა.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის ინფორმაცია აღნიშნულ მოთხოვნებთან დაკავშირებით არ არის განახლებული კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ინტერნეტ-გვერდზე.

სასესხო ხელშეკრულებების კოვენანტებთან შესაბამისობა

ჯგუფმა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოიპოვა ბანკის გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვითაც ბანკი აცხადებს, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული მოთხოვნების დარღვევის შედეგად, არ გამოიყენებს 22-ე შენიშვნაში აღწერილ შეზღუდვებს ჯგუფის მიმართ.

ახალი კორონა ვირუსის გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე

2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ახალი კორონა ვირუსი (COVID-19). მიუხედავად იმისა, რომ მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციისათვის ცნობილი იყო გარკვეული შემთხვევების შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათ ვირუსი, როგორც გლობალური საფრთხე შეაფასეს მხოლოდ 2020 წლის 31 იანვარს, რადგან ვირუსის მნიშვნელოვანი განვითარება-გავრცელება არ მომხდარა 2020 წლის იანვრამდე. 2020 წლის 11 მარტს მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონავირუსული დაავადების სწრაფად გავრცელების გამო პანდემია გამოაცხადა. 2020 წლის 21 მარტს საქართველოს მთავრობის მიერ ვირუსის - კოვიდ-19-ის (COVID-19) გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყნის მასშტაბით გამოცხადდა საგანგებო ვითარება. 2020 წლის 31 მარტიდან კი ამოქმედდა საყოველთაო კარანტინი, რამაც მნიშვნელოვნად შეზღუდა საქართველოს ტერიტორიაზე გადაადგილება და დაწესდა მთელი რიგი შეზღუდვები ეკონომიკურ საქმიანობებზე მრავალ სექტორში.

2020 წლის 24 მაისიდან საქართველოს ტერიტორიაზე გაუქმდა საგანგებო მდგომარეობა და საყოველთაო კარანტინი. 2020 წლის 8 ივნისიდან დაშვებულია ყველა ეკონომიკური საქმიანობა სოციალური დისტანციის დაცვითა და სხვა შეზღუდვების გათვალისწინებით, ჯანდაცვის სამინისტროს რეკომენდაციების შესაბამისად.

2020 წლის მარტიდან ჯგუფმა თანამშრომლები დისტანციური მუშაობის რეჟიმზე გადაიყვანა და აგრძელებს საოპერაციო საქმიანობას უწყვეტ რეჟიმში, მათ შორის კლიენტების უწყვეტ მომსახურებას.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, ვირუსის გავრცელებას რაიმე არსებითი ნეგატიური ეფექტი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის ჯგუფზე არ მოუხდენია.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მუხლები წარმოდგენილია იმ ქვეყნის ვალუტაში, სადაც ჯგუფი ფუნქციონირებს. ამგვარად, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ჯგუფის წარსადგენი ვალუტაა.

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლის კურსის შესაბამისად.

მონეტარული მუხლების კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. უცხოური ვალუტით მიღებული არამონეტარული მუხლები შეფასებულია ოპერაციის დღის კურსით.

Caucasus Cable System Bulgaria LLC-ის ფუნქციონალური ვალუტა არის ბულგარული ლევი, რომელიც განსხვავდება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარსადგენი ვალუტისგან (ქართული ლარი). ბასს 21-ის (უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები) მიხედვით სამუშაო ვალუტის ნაცვლად წარსადგენ ვალუტად სხვა ვალუტის გამოყენების შემთხვევაში აქტივები და ვალდებულებები თითოეული წარდგენილი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისათვის (ე.ი. შესადარისი მონაცემების ჩათვლით) გადაიანგარიშება ამ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს არსებული საბოლოო სავალუტო კურსით. შემოსავალი და ხარჯები თითოეული კონსოლიდირებული ანგარიშგებისთვის, სადაც წარდგენილია კონსოლიდირებული სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში არსებული საშუალო სავალუტო კურსით, ხოლო გადაანგარიშების შედეგად წარმოქმნილი ყველა საკურსო სხვაობა აღიარდება სხვა კონსოლიდირებულ სრულ შემოსავალში.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო და მოგება-ზარალის გადაანგარიშებისთვის გამოყენებული საშუალო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი		
	ბულგარული ლევი	აშშ დოლარი	ევრო
კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1.6410	2.8677	3.2095
2019 წლის საშუალო კურსი	1.6132	2.8192	3.1553
კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	1.5696	2.6766	3.0701
2018 წლის საშუალო კურსი	1.5294	2.5345	2.9913

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება ჯგუფის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დაკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან, ასევე მოიცავს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, რომლის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირს და მასზე დარიცხულ პროცენტს. ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

მიმდინარე და გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრისის გამოყენებით. ჯგუფი საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი.

სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით. გაუფასურების რეზერვის ცვლილება აღიარებულია ხარჯად სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს გაცემულ სესხებს, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, საიჯარო მოთხოვნებსა და ფული და ფულის ეკვივალენტებს.

ფინანსური ვალდებულებები

ოპერაციის მიზნიდან გამომდინარე ჯგუფი ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. ჯგუფს ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს მიღებულ სესხებს, საიჯარო ვალდებულებებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს,

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს გარიგების საწყის ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ფულს ბანკში, ფულს გზაში, დეპოზიტებს და ფასიან ქაღალდებს, რომელთა თავდაპირველი ვადაც მაქსიმუმ 90 დღეა და თავისუფალია ყოველგვარი სახელშეკრულებო დატვირთვებისგან.

ფული და ფულის ეკვივალენტები აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფული და ფულის ეკვივალენტები, რომელთა გამოყენება საანგარიშგებო პერიოდის მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში შეზღუდულია სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების საგარანტიოდ, კლასიფიცირდება როგორც სხვა გრძელვადიანი აქტივი.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით. თვითღირებულების კომპონენტები მოიცავს შეძენის ფასს და უშუალოდ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად.

შემდგომი დანახარჯები ჩაირთვება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება, როგორც დამოუკიდებელი აქტივი, მხოლოდ მაშინ, როდესაც შესაძლებელია აღნიშნული ტიპის დანახარჯისაგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ყველა სხვის სხვა დანახარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მიმდინარე ტიპის რემონტებთან, აღიარდება როგორც ხარჯი გაწევის პერიოდში.

ძირითადი საშუალებების არსებით ნაწილს შეიძლება ძირითადი საშუალებისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის მეთოდები ჰქონდეს. ამგვარი ნაწილები აღირიცხება ცალკე.

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება ისტორიულ ღირებულებას, დაგროვილ ცვეთასა და გაუფასურების ზარალს შორის სხვაობის თანხით. ცვეთა ერიცხება აღნიშნულ აქტივთა ჯგუფს, მთლიანად მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ჯგუფის საკუთრებაში არსებულ მიწას და დაუმთავრებელ მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება. ჯგუფი იყენებს ცვეთის წრფივი დარიცხვის მეთოდს ძირითადი საშუალებების ყველა ჯგუფისათვის.

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)
შენობა-ნაგებობები	25
სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურა	15
წყალქვეშა ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელი და აღჭურვილობა	25
დანადგარები და ოფისის აღჭურვილობა	5

აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა გადაიხედება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს და კორექტირდება თუ ამის საჭიროება არსებობს.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა ამოწმებს ძირითად საშუალებებს გაუფასურებაზე. თუ არსებობს ამის ნიშნები ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც აქტივის რეალურ ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით.

ნარჩენი ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე და გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

აქტივის გაუფასურების ზარალის კომპენსირება დაუყოვნებლივ აღიარდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ მოცემული აქტივი აღრიცხული არ არის გადაფასებული ღირებულებით ბუღალტრული აღრიცხვის სხვა საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად.

მოგება და ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან ან გასვლიდან აღიარდება შესაბამისი პერიოდის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები აღირიცხება ისტორიულ ღირებულებას, დაგროვილ ამორტიზაციასა და გაუფასურების ზარალს შორის სხვაობის თანხით. ჯგუფი ფლობს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს და ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, სისტემატურ საფუძველზე, წრფივი მეთოდით. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა გადაიხედება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს და კორექტირდება თუ ამის საჭიროება არსებობს.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება, გარდა მარაგებისა

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს ჯგუფი გადახედავს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება ამ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება იმისათვის, რომ განისაზღვროს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მასშტაბი.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დასაბეგრი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს, რომლისთვისაც არ დაკორექტირებულა სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები.

თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასებულია, როგორც მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები, მაშინ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომში შებრუნდება, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება გაიზრდება და შეადგენს მისი ანაზღაურებადი ღირებულების გადასინჯულ ოდენობას, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, წინა წლებში აქტივზე (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე) გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. გაუფასურების ზარალის შებრუნების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

მარაგები

მარაგები თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით, ხოლო შემდეგ ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებასა და თვითღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. თვითღირებულება მოიცავს შესყიდვის ყველანაირ დანახარჯს და სხვა ხარჯებს, რომელიც გაწეულია მარაგების ახლანდელ მდებარეობასა და მდგომარეობაში მოსაყვანად. მაგალითად, ტრანსპორტირების ხარჯი, საბაჟო გადასახადი და სხვა პირდაპირ მიკუთვნებადი ხარჯები. სავაჭრო ფასდათმობები არ ჩაირთვება შეძენის დანახარჯებში. ნეტო (წმინდა) სარეალიზაციო ღირებულება არის ჩვეულებრივი სამეურნეო პროცესისათვის შეფასებითი გასაყიდი ფასი, პროდუქციის დასრულებისა და გაყიდვისათვის საჭირო შეფასებითი დანახარჯების გამოკლებით. ჯგუფი ყველა სახის მარაგის ჩამოწერისთვის იყენებს საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდს.

გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად, მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც ჯგუფი გამოაცხადებს დივიდენდს. მოგების გადასახადით დაბეგვრა ხდება მოგების განაწილების დროს. საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს 15%-ს. მოგების გადასახადით ხდება არა წლიური შედეგების, არამედ ყოველთვიური შედეგის დაბეგვრა.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის საგანს წარმოადგენს:

- დივიდენდების გაცემა
- სხვაობა ხელშეკრულების თანხასა და რეალურ ღირებულებას შორის
- ხარჯები, რომლებიც არ მიეკუთვნება ეკონომიკურ საქმიანობას
- უსასყიდლოდ გადაცემები და საჩუქრები
- ლიმიტს ზემოთ გაწეული წარმომადგენლობითი ხარჯები

საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს, საქართველოში რეგისტრირებული კონპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება. 2008 წლის 1 იანვრიდან 2016 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდში დაგროვილი მოგება, რომლისთვის გადახდილია მოგების გადასახადი, არ ექვემდებარება განმეორებით დაბეგვრას.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით გადასახადების გადახდა ხდება ხაზინის ერთიანი ანგარიშის გადასახადებისათვის განკუთვნილ ერთიან სახაზინო კოდზე.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, საწარმოთა ჯგუფში შემავალი ერთი საწარმოს მიმდინარე საგადასახადო აქტივის ჩათვლა მეორე საწარმოს საგადასახადო ვალდებულების მეშვეობით შეიძლება მხოლოდ მაშინ, როდესაც საწარმოებს კანონმდებლობით აქვთ მინიჭებული მხოლოდ ერთი წმინდა გადასახადის მიღების ან გადახდის უფლება და საწარმოებში საგადასახადო აქტივის ანაზღაურებასა და საგადასახადო ვალდებულების დაფარვას ერთდროულად ახორციელებენ. შესაბამისად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯგუფში შემავალი სხვადასხვა საწარმოს საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები წარდგენილი არ არის ურთიერთგადახურვის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო აქტივი

მომწოდებლისთვის წინასწარ გადახდილი თანხები, ვიდრე ჯგუფი მიიღებს საქონელს ან მომსახურებას, აღიარდება როგორც სახელშეკრულებო აქტივი. სახელშეკრულებო აქტივი არის საწარმოს აქტივი, მომწოდებლისგან მიიღოს საქონელი ან მომსახურება, რისთვისაც საწარმოს გადახდილი აქვს შესაბამისი ანაზღაურება.

აქტივის შესაძენად წინასწარ გადახდილი თანხები აღიარებულია აქტივად მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია ამ აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა. სხვა გაცემული ავანსები ჩამოიწერება იმ პერიოდის მოგება-ზარალში, როდესაც ჯგუფი მიიღებს საქონელს ან მომსახურებას, რომლისთვისაც გადახდილი იყო აღნიშნული ავანსი. თუკი არსებობს რისკი, რომ ჯგუფმა გადახდილი ავანსიდან ეკონომიკური სარგებელი ვერ მიიღოს, ავანსი ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მიმდინარე წლის კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალში.

კაპიტალი

ავტორიზებული კაპიტალი აღიარდება, როგორც საწესდებო კაპიტალი იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც კაპიტალი შევსებულია დამფუძნებლების მიერ. საწესდებო კაპიტალი აღიარდება დამფუძნებლების შენატანების რეალური ღირებულებით და კლასიფიცირებულია, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტი.

შეუზღუდავი გამოყენების უფლება

შეუზღუდავი გამოყენების უფლების (IRU) შეთანხმებები ძირითადად დაკავშირებულია სპეციფიკური ინფრასტრუქტურის შეძენას და/ან რეალიზაციასთან, განათების ოპტიკურ-ბოჭკოვანი სიმძლავრის შეძენას და/ან რეალიზაციასთან და ქსელის ინფრასტრუქტურის ან განათების ბოჭკოვანი სიმძლავრის გაცვლასთან. ასეთი შეთანხმებები აღირიცხება, როგორც იჯარები, მომსახურების კონტრაქტები ან ნაწილობრივ, როგორც იჯარა და ნაწილობრივ, როგორც მომსახურების კონტრაქტი. შესაბამისი კლასიფიკაციის დადგენა დამოკიდებულია ხელშეკრულების მახასიათებლების შეფასებაზე.

ქსელის სიმძლავრის ხელშეკრულება აღირიცხება, როგორც იჯარა მაშინ, როდესაც:

- მყიდველს აქვს ექსკლუზიური უფლება ქსელის კონკრეტულ მოცულობაზე განსაზღვრული პერიოდის განმავლობაში და აქვს შესაძლებლობა გადაყიდოს (ან იჯარით გასცეს) იგი;
- სიმძლავრე არის ფიზიკურად შეზღუდული და განსაზღვრული;
- მყიდველი პასუხისმგებელია ყველა დანახარჯზე რაც პირდაპირ ან ირიბად დაკავშირებულია ქსელის სიმძლავრესთან, საოპერაციო, ადმინისტრაციული და შენარჩუნების ხარჯების ჩათვლით; და
- ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში მყიდველი ფლობს მოძველების რისკს.

თუ ყველა აღნიშნული კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, შეუზღუდავი გამოყენების უფლების შეთანხმება არ ითვლება მომსახურების კონტრაქტად.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შეუზღუდავი გამოყენების უფლების ხელშეკრულებებისთვის 15-20-წლიანი მოქმედების ვადით, სადაც ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში ქსელის ტექნიკური მომსახურების ვალდებულების და დაკავშირებული ამონაგების რისკი ეკუთვნის ჯგუფს. ჯგუფი მყიდველისგან წინასწარ მიღებულ ნებისმიერ თანხას აღიარებს, როგორც სახელშეკრულებო ვალდებულება. გარდა ამისა, ჯგუფი აფასებს მოცემული გარიგებების ფასს დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის გათვალისწინებით, ფასს 15-ის შესაბამისად და აღიარებს შესაბამის საპროცენტო ხარჯს მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ჯგუფის მიერ დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის ეფექტი აისახება გარიგების ფასის შეფასებაში, როგორც მიღებული ავანსის კორექტირება 7.6%-იანი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელსაც ხელშეკრულების მოქმედების დაწყებისას გამოიყენებდნენ საწარმო და მისი მომხმარებელი განცალკევებული დაფინანსების ოპერაციაში.

თუ იჯარის ვადა მოიცავს აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მნიშვნელოვან ნაწილს, ამ შემთხვევაში განიხილება, როგორც რეალიზაცია და აღირიცხება ფასს 15-ის მოთხოვნების შესაბამისად, სხვა შემთხვევაში ტრანზაქცია განიხილება, როგორც საოპერაციო იჯარა და აღირიცხება ფასს 16-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

სახელშეკრულებო ვალდებულება

მომხმარებლისგან წინასწარ მიღებული თანხები აღიარდება, როგორც სახელშეკრულებო ვალდებულება. სახელშეკრულებო ვალდებულება არის საწარმოს ვალდებულება, მომხმარებელს გადასცეს საქონელი ან მომსახურება, რისთვისაც საწარმომ მომხმარებლისგან მიიღო შესაბამისი ანაზღაურება.

შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

შესასრულებელი ვალდებულება და შემოსავლის აღიარების დროულობა

ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის გადაცემის სანაცვლოდ. ჯგუფი იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებელთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

ჯგუფი შემოსავალს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც მომხმარებელს გადაეცემა “კონტროლი” შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე.

სახელშეკრულებო ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფის შემოსავლის ძირითადი სახელშეკრულებო ღირებულება არის ფიქსირებული და შესაბამისად, თითოეული კონტრაქტიდან მისაღები შემოსავლის განსაზღვრა ხდება მოცემული ფიქსირებული ფასების მიხედვით.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

ჯგუფის შემოსავლის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს მომხმარებლების სატელეკომუნიკაციო მომსახურებებით უზრუნველყოფა. დეტალური სააღრიცხვო პოლიტიკა შემოსავლის მაფორმირებელი ძირითადი საქმიანობისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ.

ფასები თითოეული მომსახურების მიხედვით ფიქსირებულია და არ მოიცავს მომსახურების სარეალიზაციო ფასის გადანაწილებისას შეფასების ელემენტს.

როდესაც მომხმარებელი ახდენს ერთზე მეტი სახეობის მომსახურების შესყიდვას, ჯგუფს შეუძლია მარტივად მოახდინოს სარეალიზაციო ფასების მკვეთრი გამიჯვნა კონტრაქტის ფარგლებში მომსახურების ცალკე აღებული სარეალიზაციო ფასების მიხედვით.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გამოყენებული გათავისუფლება

ჯგუფმა გამოიყენა ქვემოთ მოცემული გათავისუფლება:

- არ განიხილავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, როდესაც აქტივზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღსა და მიღებული ანაზღაურების თარიღებს შორის სხვაობა არის ერთ წელზე ნაკლები; და
- ხელშეკრულების გაფორმების დამატებითი დანახარჯები ხარჯებში აღიარდება მათი გაწევისას, თუ აქტივის ამორტიზაციის პერიოდის ხანგრძლივობა ერთ წელს არ აღემატება.

შემოსავალი აღიარდება სხვადასხვა ტიპის მომსახურების გაწევიდან:

- თვითური გამოწერის საფასური აღიარდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ხდება მომსახურების გაწევა. მომსახურების საფასურის გადახდა ხდება ყოველთვიურად ინტერნეტ მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ხდება მომსახურების გაწევა საბოლოო მომხმარებლისთვის. მომსახურების საფასურის გადახდა ხდება ყოველთვიურად მომსახურების პაკეტებზე ჯგუფი ინდივიდუალურ მომსახურებებს ცალ-ცალკე აღრიცხავს, თუ ისინი განსხვავებულია, რაც გულისხმობს, რომ მომსახურება განცალკევებით იდენტიფიცირებადია მომსახურების პაკეტში შემავალი ერთეულებისგან და მომხმარებელს შეუძლია მისგან სარგებლის მიღება. გადასახდელი თანხა ნაწილდება მომსახურების პაკეტში ცალკე მომსახურებებზე, მათი ინდივიდუალურად განსაზღვრული გასაყიდი ფასების საფუძველზე.
- ადგილობრივი და საერთაშორისო ზარებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება დამოკიდებულია ზარების ხანგრძლივობაზე. შემოსავალი აღიარდება საერთაშორისო და ადგილობრივი ოპერატორებისთვის გაწეული მომსახურების სანაცვლოდ მათ მიერ წამოწყებული ზარების რომელიმე ადგილობრივ ან საერთაშორისო ქსელში დასრულებისას, გამოყენებული წუთებისა და მომსახურებები სახელშეკრულებო საფასურის საფუძველზე. მომსახურების საფასურის გადახდა ხდება ყოველთვიურად.
- ურთიერთჩართვის მომსახურებაზე წვდომასთან დაკავშირებული მოსაკრებელი გამომუშავდება სხვა სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებისგან ჯგუფის ქსელში შეწყვეტილი ტრაფიკის საფუძველზე. შემოსავლის აღიარება ურთიერთჩართვიდან ხდება მომსახურებების გაწევის დროს. ურთიერთჩართვის მომსახურებების გადახდა ხდება ყოველთვიურად.
- მოცულობისა და ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის შეუზღუდავი გამოყენების უფლების გადაცემა (დეტალები იხილეთ - შეუზღუდავი გამოყენების უფლება)

სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავლის აღიარება ხდება, როცა არსებობს რწმუნება, რომ ჯგუფი განხორციელებული ოპერაციებიდან მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა. შემოსავლის აღიარება ხდება მის მიღებაზე გაწეული ხარჯების გამოკლებით ოპერაციის განხორციელების პერიოდისათვის.

ხარჯების აღიარება

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხარჯები აღიარდება, თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

ხარჯები სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარდება დაუყოვნებლივ, თუ აღარ მოიტანს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს, ან თუ ეკონომიკური სარგებელი არ აკმაყოფილებს ან შეწყვეტა დაკმაყოფილება აქტივის აღიარების კრიტერიუმების ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ხელფასები და ხელფასთან დაკავშირებული განაცემები

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი მომსახურება მიიღო ჯგუფმა დასაქმებულისგან.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჯგუფი როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ფასს 16-ს 2019 წლის 1 იანვრის თარიღიდან. ჯგუფმა არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის გამო. შესაბამისად, შესადარისი პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ არის გადაანგარიშებული. მოცემულ სტანდარტზე გადასვლის ეფექტის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ განმარტებითი შენიშვნა 22. ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა რელევანტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშო პერიოდებისთვის.

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ჯგუფი აფასებს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ჯგუფი აფასებს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ჯგუფი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარე საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ

არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება ხორციელდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე. ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ჯგუფის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აქტივის გამოყენების უფლებას აფასებს თვითღირებულებით. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივის გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს მოიჯარის განზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, აქტივს ცვეთა უნდა დაერიცხოს იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასაწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

როცა ჯგუფი ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივის გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჯგუფი არასაიჯარო კომპონენტებს არ გამოაცალკევებს საიჯარო კომპონენტებისგან და ამის ნაცვლად თითოეული საიჯარო კომპონენტი და მასთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტი აღრიცხება, როგორც ერთი საიჯარო კომპონენტი.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივის გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულ ჩანაწერს) იჯარის განახლების/ გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ჯგუფმა გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევა ჯგუფიდ ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობაზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა ჯგუფიდან და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა ჯგუფიდან არ არის მოსალოდნელი.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა ჯგუფში შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ჯგუფში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება წარმოადგენს ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის დაფარვა გამოიწვევს ჯგუფიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ ჯგუფს არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები.

სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- (ა) გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- (ბ) კანონმდებლობიდან; ან
- (გ) სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს ჯგუფის ქმედებიდან, სადაც:

- (ა) წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, ჯგუფის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან გამომდინარე, ჯგუფი მიაჩნის სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- (ბ) შედეგად, მესამე მხარეს ჯგუფთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება
საქმიანობის მიმოხილვა
შპს „კავკასუს ონლაინ“ და შვილობილი კომპანიები
2019 წელი

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
1. ჯგუფის შესახებ.....	4
2. სემენტები და მისი ძირითადი მოთამაშეები	5
3. შპს კავკასუს ონლაინის და შვილობილი კომპანიების შიდა სტრუქტურა	9
4. კომპანიის მიერ განხორციელებული შემუშავებებისა და დაკვირვებების მიმოხილვა.....	11
5. დეტალური ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ	11
6. საკანონმდებლო და სხვა რეგულაციები	11
7. ჯგუფის სტრატეგია და მიზნები	12
8. ჯგუფის ფინანსური მონაცემები	12
9. ჯგუფის ძირითადი რისკები.....	15
10. კავკასუს ონლაინის და შვილობილი კომპანიების თანამშრომლები	18

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს კავკასუს ონლაინის დამფუძნებლებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით „უარი მოსაზრების გამოთქმაზე“ მოსაზრება შპს კავკასუს ონლაინის (შემდგომში კომპანია) და შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ჯგუფი) 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 12 აგვისტოს. აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ჯგუფის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2019 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით;
- 2019 წლის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას;

დავით დარსაველიძე (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-735032)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

1 ოქტომბერი 2020

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა**შპს კავკასუს ონლაინის დამფუძნებლებს და ხელმძღვანელობას**

ჩვენ გამოვთქვით „უარი მოსაზრების გამოთქმაზე“ მოსაზრება შპს კავკასუს ონლაინის (შემდგომში კომპანია) და შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ჯგუფი) 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 12 აგვისტოს. აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ჯგუფის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2019 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით;
- 2019 წლის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას;

დავით დარსაველიძე (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-735032)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

1 ოქტომბერი 2020

1. ჯგუფის შესახებ

1.1 ორგანიზაცია

შპს „კავკასუს ონლაინ“ (შემდგომში „კომპანია“ ან „კავკასუს ონლაინ“) წარმოადგენს „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის“ შესაბამისად დაარსებულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერია 211380833.

შპს „კავკასუს ონლაინ“ დაფუძნდა 1998 წლის 19 ნოემბერს. „კომპანიის“ რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი 0112, წინამძღვრიშვილის ქ. №160.

ა) მფლობელები და შვილობილი კომპანიები (შემდგომში კომპანია)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „კავკასუს ონლაინ“-ს მესაკუთრეები არიან „ინტერნეიშენელ ონლაინ ნეტვორქს ლიმიტიდ“ (International Online Networks Ltd.), ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზე რეგისტრირებული კომპანია, რომელიც ფლობს კომპანიის 63.8%-ს და „ნელგადო ლიმიტედი“ (Nelgado Ltd), ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზე რეგისტრირებული კომპანია, რომელიც კომპანიაში 36.2%-იანი წილის მფლობელია.

შპს „კავკასუს ონლაინ“-ს წინამდებარე მმართველობითი ანგარიშგების გამოშვების მდგომარეობით ფილიალები არ გააჩნია.

კავკასუს ონლაინს ჰყავს 5 შვილობილი კომპანია:

- შპს „კავკასუს ქეიბლ სისტემ ბულგარია“ (Caucasus Cable System Bulgaria EOOD)
- ნოვასტარ კომერს ლიმიტედი (Novastar Commerce Ltd)
- შპს „კავკასუს ონლაინ თიზ“
- შპს „კარდენახი“
- შპს კავკასუს ქეიბლ ტრანზიტ
- შპს კავკასუს ქეიბლ სისტემ არმენია

2008 წელს შპს „კავკასუს ონლაინმა“ დაარსა შპს „Caucasus Cable System Bulgaria“ და 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შპს „კავკასუს ონლაინ“ წარმოადგენს შპს „Caucasus Cable System Bulgaria“-ს 100%-იანი წილის მფლობელ კომპანიას. მისი დაარსების იურიდიული საჭიროება გამოიწვია ბულგარეთის ტერიტორიაზე საზღვაო კაბელის და საბაზო სადგურის არსებობამ. შპს „Caucasus Cable System Bulgaria“ ამჟამად ახორციელებს ინტერნეტ ტრაფიკისა და ტრანზიტის შეძენას ევროპაში და მის შემდგომ გადაყიდვას საქართველოში და საქართველოს გავლით მეზობელ ქვეყნებში.

ასევე, 2016 წელს შპს „კავკასუს ონლაინმა“ მასთან აფილირებული პირისგან („ნელგადო ლიმიტედი“) შეიძინა Novostar Commerce LTD-ის 100% წილი, რომელიც წარმოადგენს შპს „რკინიგზის ტელეკომის“ 100% წილის მფლობელ კომპანიას. შპს „რკინიგზის ტელეკომი“ ახორციელებს საქართველოს ტერიტორიაზე ინტერნეტ არხების ტრანზიტს აზერბაიჯანის, სომხეთის და ასევე თბილისის და საქართველოს სხვა ქალაქების საზღვრებამდე.

კომპანიებს - შპს „კავკასუს ონლაინ თიზი“, შპს „კავკასუს ქეიბლ ტრანზიტ“, შპს კავკასუს ქეიბლ სისტემ

არმენია და შპს „კარდენახი“ საოპერაციო საქმიანობას არ ახორციელებენ.

ბ) ბოლო ბენეფიციარი მესაკუთრეები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „კავკასუს ონლაინის“ ბოლო ბენეფიციარი მესაკუთრეები არიან: ხვიჩა მაქაცარია (საქართველოს მოქალაქე), რომელიც წარმოადგენს შპს „კავკასუს ონლაინის“ პირდაპირ/არაპირდაპირ 51% წილის მფლობელ ბოლო ბენეფიციარ მესაკუთრეს და ნასიბ ჰასანოვი (აზერბაიჯანის მოქალაქე), რომელიც წარმოადგენს „კავკასუს ონლაინის“ პირდაპირ/არაპირდაპირ 49% წილის მფლობელ ბენეფიციარ მესაკუთრეს.

ბოლო ბენეფიციარი მესაკუთრეების მიერ შპს „კავკასუს ონლაინის“ წილის ფლობა დასტურდება შემდეგი გარემოებებიდან:

კავკასუს ონლაინის კაპიტალში 100% წილის პირდაპირ/არაპირდაპირ მფლობელი პარტნიორის „ნელგადო ლიმიტედის“ (Nelgado Ltd) წილის მფლობელები არიან ხვიჩა მაქაცარია და „ვეკო ინვესტმენტ ენდ ფაინანს ეს ეი“ (Weco Investments and Finance S.A. ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზე რეგისტრირებული კომპანია); „ვეკო ინვესტმენტ ენდ ფაინანს ეს ეის“ 100% წილის მფლობელი პარტნიორი არის HARRIMAN HOLDINGS LTD, რომელიც „ვეკო ინვესტმენტ ენდ ფაინანს ეს ეიში“ წილებს ფლობს ნასიბ ჰასანოვის სასარგებლოდ ტრასტის საფუძველზე.

ნასიბ ჰასანოვი კავკასუს ონლაინის ბოლო ბენეფიციარი მესაკუთრე გახდა ხვიჩა მაქაცარიასა და „ვეკო ინვესტმენტ ენდ ფაინანს ეს ეის“ შორის განხორციელებული გარიგების საფუძველზე, რომლის თანახმადაც ხვიჩა მაქაცარიამ საკუთრებაში გადასცა მყიდველს, „ვეკო ინვესტმენტ ენდ ფაინანს ეს ეის“ „ნელგადო ლიმიტედში“ 31,230 ჩვეულებრივი აქცია (დაახლოებით 49%).

1.2 ჯგუფის ბიზნესის პროფილი

კავკასუს ონლაინის ჯგუფი საქართველოში მოქმედი ერთ-ერთი უდიდესი ჯგუფია, რომელიც ქვეყნის უმსხვილეს და მცირე პროვაიდერებს სთავაზობს შემდეგ სერვისებს:

1. საბითუმო ინტერნეტის ტრანზიტს ევროპის უდიდესი ქსელიდან (სოფია, ფრანკფურტი) საქართველოს და მის საზღვრებთან არსებულ წერტილებამდე;
2. თანალოკაციის მომსახურება;
3. დომენური .GE ზონის ექსკლუზიური ადმინისტრატორი.
4. Voice ტრანზიტი

2. სეგმენტები და მისი ძირითადი მოთამაშეები

2.1 საბითუმო ინტერნეტ სეგმენტი

საბითუმო ინტერნეტ სეგმენტი იყოფა ორ ძირითად სერვისად ინტერნეტ ტრაფიკის ტრანზიტი (ინტერნეტის გლობალურ რესურსებთან დაშვება) და საკომუნიკაციო არხის მიწოდება (ციფრული არხით მომსახურება) „ა“ წერტილიდან „ბ“ წერტილამდე.

საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედებს სულ რამოდენიმე ინტერნეტის გლობალურ რესურსებთან დაშვების მომსახურების მიმწოდებელი (*შემდგომში „ინტერნეტი“*) საბითუმო ოპერატორი, მათ შორის, შპს

„კავკასუს ონლაინ“ არის ერთადერთი ოპერატორი, რომელიც თურქეთის და რუსეთის გზის ავლით პირდაპირ შავი ზღვის ნეიტრალურ წყლების გავლით ახორციელებს გლობალური ინტერნეტ რესურსებით მომსახურების მიწოდებას. ამ უნიკალური სატრანზიტო ინფრასტრუქტურის უპირატესობა მდგომარეობს იმაში, რომ კაბელი მოთავსებულია შავი ზღვის ფსკერზე და ამით ის დაცულია გარეშე რისკებისგან. ეს კავშირი წარმოადგენს უმოკლეს გზას საქართველოდან ევროპულ ინტერნეტამდე.

გარდა ამ ქსელისა შავ ზღვაში სს „ფოტონეტს“ გააჩნია 1996 წელს ექსპლუატაციაში შესული ოპტიკურ ბოჭკოვანი კაბელი სოჭი-ნოვოროსისკი-ფოთის მიმართულებით. რუსეთის ინტერნეტ ქსელზე მოთხოვნა არის შეზღუდული და ვერ ანაცვლებს სრულად ევროპულ ინტერნეტის ქსელს. დანარჩენ ორ კომპანიას, კერძოდ, შპს „დელტაკომს“ და სს „სილქნეტს“ გააჩნია მხოლოდ საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული (შპს „რკინიგზის ტელეკომის“ ანალოგიურად) ხმელეთის ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურა, რომელიც აკავშირებს თურქეთის და რუსეთის ინტერნეტ ქსელებს ადგილობრივებთან.

საბითუმო ბაზრის სეგმენტი შეიძლება დაიყოს ლოკალურ და საერთაშორისო ბაზრებად. როგორც ადგილობრივი, ასევე, საერთაშორისო ბაზრებზე გაყიდვებით ლიდერობს შპს „კავკასუს ონლაინ“. მთავარ კონკურენტებს ლოკალურ ბაზარზე წარმოადგენს სს „სილქნეტი“ და სს „ფოტონეტი“, ხოლო საერთაშორისო ბაზარზე „როსტელეკომი“ და „თურქ ტელეკომი“.

ადგილობრივი ბაზრის წილების მონაცემები მოცემულია ქვედა ცხრილში: *

კომპანია	Q1 16	Q2 16	Q3 16	Q4 16	Q1 17	Q2 17	Q3 17	Q4 17	Q1 18	Q2 18	Q3 18	Q4 18
ფოტონეტი	12 %	15 %	15 %	14 %	13 %	13 %	13 %	11 %	11 %	10 %	10 %	10 %
კავკასუს ონლაინ /მაგთიკომი	40 %	41 %	40 %	42 %	40 %	43 %	43 %	51 %	53 %	51 %	55 %	55 %
დელტა კომმი	6 %	6 %	6 %	6 %	7 %	8 %	4 %	3 %	3 %	3 %	1 %	1 %
სილქნეტი	41 %	38 %	39 %	37 %	40 %	36 %	41 %	35 %	34 %	36 %	34 %	34 %
სულ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

წყარო: <https://gncc.ge/ge/legal-acts/solutions/2019--19-9-285.page>

(*) - ცხრილში არსებული მონაცემები კომუნიკაციების კომისიის ინფორმაციაზე დაყრდნობით, 2020 წლის 1 ოქტომბრის მდგომარეობით არის საბოლოო.

რაც შეეხება გლობალურ ბაზრებს, ჯგუფი წარმოდგენილია სომხეთის და აზერბაიჯანის ბაზრებზე.

სურათზე წარმოდგენილია ჯგუფის ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის დაფარვის ზონა.

2.2 თანალოკაცია

თანალოკაციის ფართის უზრუნველყოფა არის ის დამატებითი ღირებულების სერვისი რომელსაც ჯგუფი სთავაზობს ყველა დაინტერესებულ პირს როგორც წვრილ ასევე მსხვილ მოთამაშეებს. ეს სერვისი არის დამოკიდებული თუ რამდენად უზრუნველყოფილი და დაცულია ყველა ის პირობა რაც მოთხოვნილია ITU-ს სტანდარტებით.

დღეს დღეობით ჯგუფი ემსახურება სულ რამოდენიმე მსხვილ კლიენტს, როგორებიც არიან ბანკები, სამედიცინო დაწესებულებები და ვიდეო სტრიმინგის მიმართულების სერვის პროვაიდერები. ეს ბიზნეს მიმართულება არის საკმაოდ პერსპექტიული და აქტუალური გამომდინარე იქიდან რომ ყოველდღიურად იზრდება მოთხოვნა ქლაუდ სერვისებზე მთელ მსოფლიოში. ამ მიმართულებით საქართველოს გააჩნია ახლო მომავალში იმის სტრატეგიული ამბიცი, რომ ჩამოყალიბდეს, როგორც მონაცემთა გაცვლის გეოგრაფიულ ცენტრად (ჰაბად) გლობალური კომპანიების მოსაზიდად. ეს ბიზნეს სეგმენტი არის დამოკიდებული მრავალ ტექნოლოგიურ და პოლიტ-ეკონომიურ ფაქტორზე. აქედან გამომდინარე, რთულია პროგნოზირება, თუ როგორ გაიზრდება მოთხოვნა მომავალ წლებში. საქართველოს ტერიტორიაზე არსებობს სულ რამოდენიმე თანალოკაციაზე სპეციალიზირებული ოპერატორი, მათ შორის არიან შპს „ქლაუდ ცხრა“, შპს „ნიუტელკო ჯორჯია“, სს „სილქნეტი“.

2.3 დომენური სახელის .ge ზონის ადმინისტრირება

ჯგუფი 20 წელზე მეტია ახორციელებს .GE ქვეყნის კოდის ზედა დონის დომენური სახელების ადმინისტრირებას. არსებული მონაცემებით დღეს .GE ზონაში რეგისტრირებული დომენური სახელების რაოდენობა 50 000-ს აღწევს.

2018 წელს კავკასუს ონლაინმა განახორციელა რეფორმა და დანერგა ქვეყნის კოდის ზედა დონის დომენის მართვისა და ადმინისტრირების ახალი მოდელი (რეგისტრატორი/ადმინისტრატორის მოდელი). რეფორმის წარმატება ეფუძნება შემუშავებული წესების, რომლებიც საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაშია, სრულად დაცვას და ტექნიკურად გამართულ, დაცულ სისტემას, რაც თავის მხრივ იძლევა პოტენციალს, შეიქმნას ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი ბაზარი და მოხდეს ამ სფეროს, როგორც ბიზნესის განვითარება.

2018 წლის 16 აპრილს გაშვებული განახლებული მოდელის ფარგლებში პროექტი თავდაპირველად კომპანიის შიდა (homemade) სისტემით (GOBS) ფუნქციონირებდა, რაც წარმოადგენდა არასტანდარტიზირებულ პროტოკოლს (API). პროექტის გარდამავალ პერიოდში, გაშვებიდან 10 თვის თავზე, სისტემა სრულად განახლდა და ფუნქციონირება დაიწყო სტანდარტიზირებული EPP პროტოკოლით.

.GE დომენის ადმინისტრირებისა და რეგისტრაციის ბიზნეს მოდელის ცვლილება

2019 წლის 18 თებერვლიდან შესაძლებელი გახდა ადმინისტრატორ-რეგისტრატორის მოდელისთვის საერთაშორისო სტანდარტით აღიარებული პროგრამული სისტემის იმპლემენტაცია (EPP Protocol). შედეგად:

- შესაძლებელი გახდა უცხოელი რეგისტრატორების მოერთება;
- რეგისტრატორის პორტალის უზრუნველყოფა;
- განახლებული WHOIS მომსახურება;
- უსაფრთხოების სისტემის დახვეწა (LOCK).

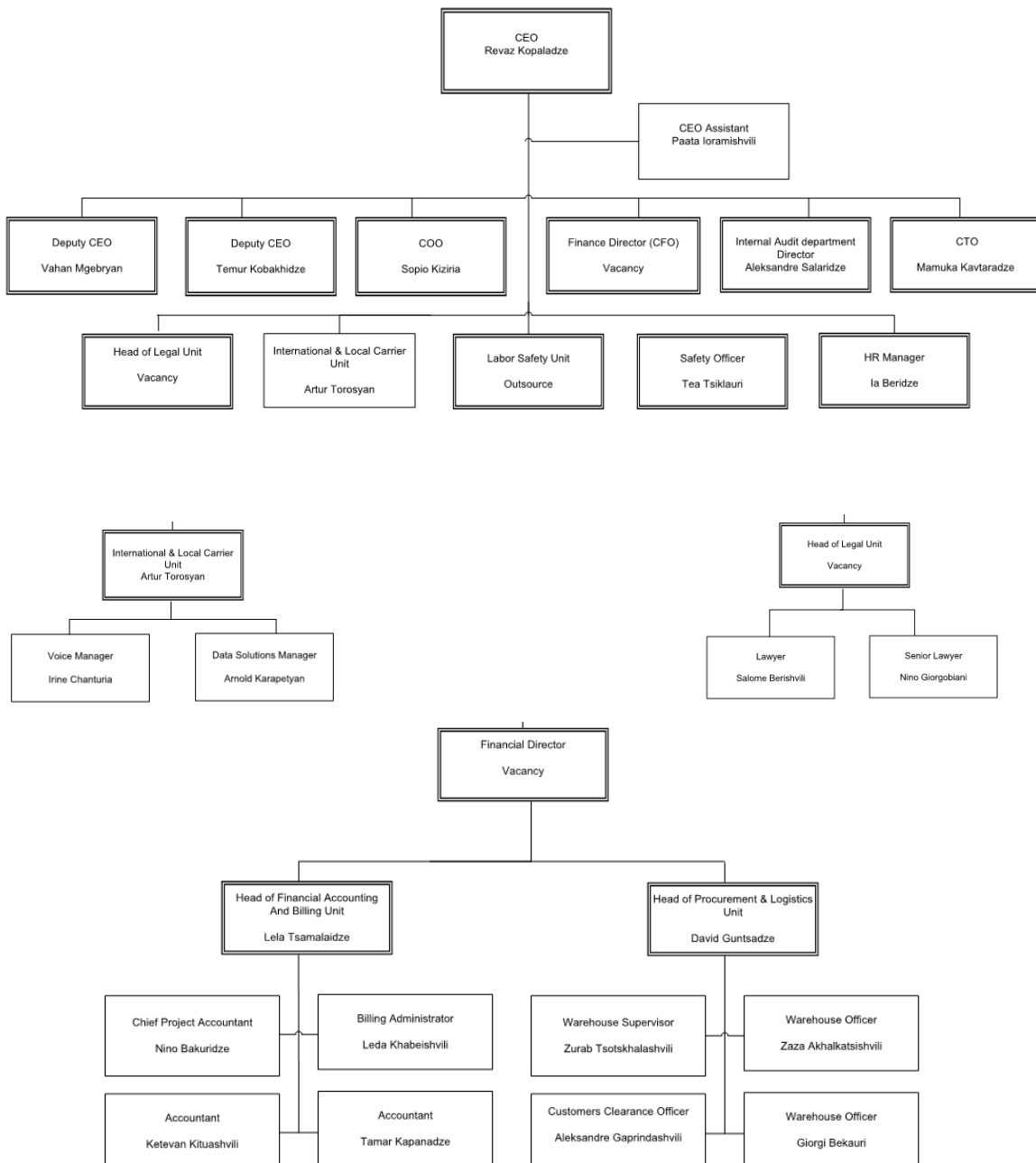
2019 წლის განმავლობაში, ადმინისტრატორმა EPP Protocol-ით დაორგანიზებულ სისტემას ჩაუტარა შეღწევადობის (PEN) ტესტირება (Gray Box) და HP Fortify Code Analysis. გამოვლენილი ხარვეზები დამუშავდა მყისიერად. ტესტირების ეტაპები გავლილი იქნა წარმატებით.

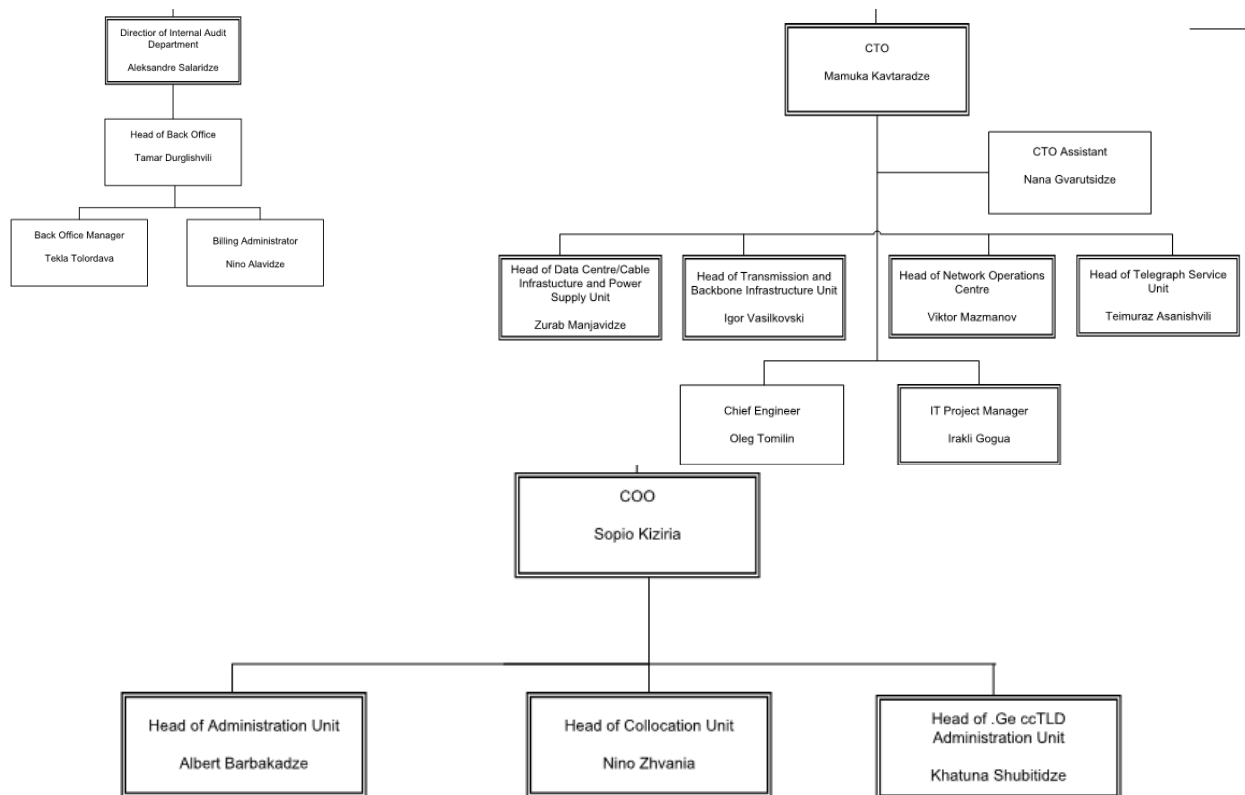
2019 წლის სექტემბერ-ოქტომბერში, ანალიზისა და კონსულტაციის ჯგუფ „ეისითი“-სთან პარტნიორობით ადმინისტრატორმა ჩაატარა კვლევა დომენის რეგისტრანტების კმაყოფილების დასადგენად რეგისტრატორებთან მიმართებაში

2019 წლის 1-ელ მარტს ადმინისტრატორმა ტენდერით შერჩეულ კომპანია „ალტერვეი“-სთან პარტნიორობით დაიწყო სარეკლამო კამპანია, რომელიც .GE ზონის ცნობადობის გაზრდის მიზნით მომხმარებლებში ცნობიერების ამაღლებას ემსახურებოდა.

3. შპს კავკასუს ონლაინის და შვილობილი კომპანიების შიდა სტრუქტურა

შპს კავკასუს ონლაინის და შვილობილი კომპანიების ორგანიზაციული სტრუქტურა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

4. ჯგუფის მიერ განხორციელებული შემუშავებებისა და დაკვირვებების მიმოხილვა

2019 წელს ჯგუფი არ იყო ჩართული კვლევასა თუ შემუშავების აქტივობებში.

5. დეტალური ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ

2019 წელს ჯგუფის მიერ არ მომხდარა აქციების შეძენა.

6. საკანონმდებლო და სხვა რეგულაციები

საკანონმდებლო და სხვა რეგულაციები

კავკასუს ონლაინის ჯგუფი წარმოადგენს „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ავტორიზებულ პირს. კავკასუს ონლაინს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიაში („კომისია“) გავლილი აქვს ავტორიზაცია ელექტრონული კომუნიკაციების ქსელებითა და საშუალებებით უზრუნველყოფისა და მომსახურების მიწოდების შემდეგ სახეობზე:

1. ადგილობრივი დაშვების (სადენიანი) ქსელითა და/ან (სადენიანი) ქსელის ტერმინალური საშუალებებით უზრუნველყოფა;
2. ადგილობრივი დაშვების (უსადენო) ქსელის შესაბამისი ელემენტებითა და საშუალებებით უზრუნველყოფა;
3. ძირითადი საკომუნიკაციო ქსელის შესაბამისი ელემენტებითა და საშუალებებით უზრუნველყოფა;
4. მაგისტრალური საკომუნიკაციო ციფრული სისტემის სახაზო (სადენიანი) გატარების საშუალებებითა და/ან მაგისტრალური საკომუნიკაციო ციფრული (სადენიანი) სისტემების ტერმინალური საშუალებებით უზრუნველყოფა;
5. მაგისტრალური საკომუნიკაციო ციფრული სისტემის (უსადენო) გატარების საშუალებებით უზრუნველყოფა;
6. საკომუნიკაციო საკანალიზაციო არხებით უზრუნველყოფა;
7. ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელის ელემენტების გაფართოებული რესურსებით უზრუნველყოფა;
8. თანამგზავრული საკომუნიკაციო ქსელის შესაბამისი ელემენტებითა და საშუალებებით უზრუნველყოფა;
9. ფიქსირებული საკომუნიკაციო სისტემის აბონენტების სატელეფონო ხმოვანი კავშირით მომსახურება;
10. ინტერნეტ მომსახურება;
11. მონაცემთა გადაცემა.

ჯგუფი ფლობს ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის შემდეგ ნებართვას/ლიცენზიას კომისიის გადაწყვეტილებების საფუძველზე:

ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ნებართვა N319

ნუმერაციის რესურსი 706 600 XXX (სულ ათასი სააბონენტო ნომერი) VOIP - ინტერნეტ პროტოკოლით ხმოვანი სატელეფონო კავშირით მომსახურებისთვის და ამ ქსელების აბონენტების ტერმინალური მოწყობილობების იდენტიფიცირებისათვის, ავტორიზებული საქმიანობისთვის. ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ნებართვა კავკასუს ონლაინს მინიჭებული აქვს კომისიის N559/24 გადაწყვეტილების საფუძველზე. ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ნებართვა არის უვადო და ექვემდებარება

ყოველწლიურ განახლებას.

ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ნებართვა N324

ნუმერაციის რესურსი: 1-7-0-0-6 (ერთი-შვიდი-ნული-ნული-ექვსი) ავტორიზებული საქმიანობისთვის, სატელეკომუნიკაციო მომსახურების უზრუნველსაყოფად. ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ნებართვა კავკასუს ონლაინს მინიჭებული აქვს კომისიის 725/24 გადაწყვეტილების საფუძველზე. ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ნებართვა არის უვადო და ექვემდებარება ყოველწლიურ განახლებას.

ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ლიცენზია N26

ნუმერაციის რესურსი: 1-0-0-7 (ერთი-ნული-ნული-შვიდი) საქალაქთაშორისო და საერთაშორისო სატელეფონო კავშირის მომსახურების განსახორციელებლად. ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ლიცენზია კავკასუს ონლაინს მინიჭებული აქვს კომისიის 725/24 გადაწყვეტილების საფუძველზე. ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ლიცენზია მოქმედია 2022 წლის 20 იანვრამდე.

7. ჯგუფის სტრატეგია და მიზნები

კავკასუს ონლაინის და შვილობილი კომპანიების სტრატეგიას წარმოადგენს განავითაროს და უზრუნველყოს ევროპის უმსხვილეს დატაცენტრებთან სტაბილური და მაღალსიჩქარიანი პირდაპირი გლობალური ინტერნეტ კავშირი, რეგიონალურ ბაზრებზე არსებული ყველა ადგილობრივი და საერთაშორისო სატელეკომუნიკაციო კომპანიებისათვის. რეგიონალური ბაზრების გაფართოების მიზნით მეზობელ ქვეყნებთან (სომხეთთან და აზერბაიჯანთან) დაინერგა და იგეგმება ახალი სატრანზიტო ქსელების მოწყობა რათა განხორციელდეს შუა აზიის (ირანის, ერაყის, ყაზახეთის) ქვეყნების მომარაგება ევროპული ინტერნეტით. გრძელვადიან დაგეგმარებაში ჯგუფი ისახავს მიზნად მოახდინოს აბრეშუმის გზის დიჯიტალიზაცია.

პირველ ეტაპზე კავკასუს ონლაინმა და იუკომ არმენიამ დაასრულა 1 (ერთ) ტერაბიტის ქსელის მშენებლობა, რომელიც აკავშირებს ფრანკფურტის უმსხვილეს ინტერნეტ პროვაიდერებს და ირანის სატელეკომუნიკაციო კორპორაციას სომხეთ-ირანის საზღვარზე საქართველოს გავლით. ეს შეერთება იძლევა საშუალებას ირანის გავლით მოამარაგოს ინტერნეტით ახლო აღმოსავლეთის ბაზარი.

8. ჯგუფის ფინანსური მონაცემები

ათას ლარში

შემოსავლები	2019	2018	ცვლილება	
შემოსავალი ინტერნეტიდან და სხვა სატელეკომუნიკაციო მომსახურებებიდან	47,531	47,359	172	0%
შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან	785	0	785	-
შემოსავალი ადგილობრივი და საერთაშორისო ზარების ტერმინაციიდან და ტრანზიტიდან	168	173	-5	-3%
შემოსავალი კოლოკაციის	1,048	1,091	-43	-4%

კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება - 2019

შპს „კავკასუს ონლაინ“ და შვილობილი კომპანიები

მომსახურებიდან				
შემოსავალი დომეინის მომსახურებიდან	1094	1059	35	3%
სხვა	254	262	-8	-3%
სულ შემოსავლები	50,880	49,944	936	2%
მომსახურების თვითღირებულება	2019	2018	ცვლილება	
ინტერნეტის და ინტერნეტის ტრანზიტის ხარჯი	-11,767	-11,479	-288	3%
საერთაშორისო და ადგილობრივი ზარების ტერმინაციის და ტრანზიტის ხარჯი	-201	-212	11	-5%
კოლოკაციის მომსახურების ხარჯი	-17	-23	6	-26%
E1-E3 არხის იჯარის ხარჯი	-767	-569	-198	35%
სხვა	-140	-242	102	-42%
მომსახურების თვითღირებულება	-12,892	-12,525	-367	3%

ჯგუფი ძირითადად შემოსავლებს იღებს შემდეგი მომსახურებებიდან:

- საბითუმო ინტერნეტი
- დომენური სახელები
- თანალოკაციის ფართები
- საერთაშორისო სატელეფონო ტრანზიტი
- სხვა შემოსავლები

ჯგუფის 2019 წლის სრული შემოსავლები 2018 წელთან მცირედით შემცირებულია. შემცირება ძირითადად არის განპირობებული საბითუმო ინტერნეტზე ფასების ვარდნით, რაც არ კომპენსირდება მოცულობის ზრდით. გლობალური ინტერნეტის ფასების შემცირება მსოფლიოში არსებული ტენდენციაა.

საერთაშორისო სატელეფონო ტრანზიტიდან მიღებული შემოსავალი შემცირდა 3%-ით. ასევე აღინიშნება შემოსავლების შემცირება თანალოკაციის იჯარიდან, თუმცა გვაქვს 3%-იანი ზრდა დომეინის მომსახურებიდან მიღებულ შემოსავალში, რაც ძირითადად განაპირობა ადმინისტრატორ-რეგისტრატორის მოდელისთვის საერთაშორისო სტანდარტით აღიარებული პროგრამული სისტემის იმპლემენტაციამ (EPP Protocol).

2019 წლის ფინანსური იჯარიდან მიღებულმა შემოსავლმა შეადგინა 785 000 ლარი, რაც განპირობებულია საერთაშორისო ფინანსური აღრიცხვის სტანდარტის ცვლილებით.

რაც შეეხება ინტერნეტის და ინტერნეტის ტრანზიტის ხარჯებს, ის არის გაზრდილი 3% -ით. ძირითადი მიზეზი არის ეროვნული ვალუტის გაუფასურება უცხოურ ვალუტასთან მიმართებით, რამაც გამოიწვია თვითღირებულების გაზრდა. ასევე მნიშვნელოვანი ზრდაა E1-E3 არხის იჯარის შემთხვევაშიც, რაც ასევე კურსთაშორის სხვაობისა და არხების დამატებით არის გამოწვეული.

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური კოეფიციენტები მოცემულია ქვემოთ ცხრილში:

N.	კოეფიციენტი	2019	2018
1	მიმდინარე ლიკვიდობა	77%	75%
2	სწრაფი ლიკვიდობა	75%	73%
3	ROE	-25%	0%
4	ROA	-5%	0%
5	Debt ratio	20%	18%
6	EBITDA	20,007	21,441

ცხრილში წარმოდგენილი კოეფიციენტების დათვლილია შემდეგნაირად:

მიმდინარე ლიკვიდობა = მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები

სწრაფი ლიკვიდობა = (მიმდინარე აქტივები - მარაგები)/მიმდინარე ვალდებულებები

ROE = (წმინდა მოგება/ზარალი)/კაპიტალი

ROA = (წმინდა მოგება/ზარალი)/ჯამური აქტივები

Debt ratio = მიღებული სესხები/ჯამური აქტივები

EBITDA = შემოსავალი - საოპერაციო ხარჯები

ლიკვიდობის კოეფიციენტი: 2019 წელს ლიკვიდობის კოეფიციენტი (მიმდინარე აქტივების შეფარდება მიმდინარე ვალდებულებებთან) გაიზარდა 2018 წელთან შედარებით. ზრდა უმეტეს წილად განპირობებულია ფულადი სახსრების დიდი მაჩვენებლით გაზრდით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2018 წლის 31 დეკემბერთან შედარებით. ფულადი სახსრების ზრდა განაპირობა 2019 წელს განმავლობაში საოპერაციო დანახარჯების შემცირებამ.

ROE და ROA : 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ROE და ROA-ს კოეფიციენტის მაჩვენებელი არის უარყოფითი, წლის ბოლოს წმინდა ზარალიდან გამომდინარე. გარდა საოპერაციო მიზეზებისა, 2019 წელს ჯგუფს ჰქონდა 8.2 მილიონის ფინანსური ხარჯები, ასევე მიმდინარე წლის საკურსო ზარალმა შეადგინა 2 მილიონ ლარზე მეტი.

Debt ratio: Debt ratio ზრდა 17%-დან 19%-მდე ლოგიკურია, რადგან 2019 წელს საოპერაციო საქმიანობის დასაფინანსებლად მიღებული სესხების ოდენობა გაიზარდა 10 მილიონი დოლარით.

EBITDA: EBITDA-ს შემცირების მიზეზები განხილულია ზემოთ შემოსავლებისა და ხარჯების ცვლილებების ნაწილში.

9. ჯგუფის ძირითადი რისკები

ტელეკომუნიკაციის ბაზრის სპეციფიკიდან გამომდინარე, კავკასუსისთვის რელევანტურია შემდეგი სახის რისკები:

ინდუსტრიული რისკი

საბითუმო IP მონაცემების ტრანზიტის ინდუსტრია წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე მაღალ კონკურენტულ, დინამიურ სეგმენტს, სადაც კაპიტალური დაბანდება ხორციელდება გრძელვადიანი პერსპექტივით, მოითხოვს დიდ ინვესტიციებს და ამასობაში ტექნოლოგიურად არის მაღალ რისკიანი.

ყოველ სამ-ხუთ წელიწადში ტექნოლოგიური შესაძლებლობები ორმაგდება და შესაბამისად უარყოფითად აისახება ინტერნეტ ტრანზიტის ფასწარმოქმნაზე. ყოველწლიური ფასის ვარდნა 1 მბწ -ზე საშუალოდ არის -20-30% . ფასების შემცირება კომპენსირდება დამატებითი მოთხოვნით ახალ მოცულობებზე და განაპირობებს ნაზარდ ინვესტიციებს დაბალი უკუგებით. გარდა ამისა მაღალი საინვესტიციო ბარიერის და საერთაშორისო ბაზარზე რეგულაციების არ არსებობის გამო, კომპანიებს დაწესებული აქვთ კონკურენტული ფასები, შედეგად კომპანიები ზარალდებიან და ცდილობენ სხვა სატელეკომუნიკაციო მომსახურების ხარჯზე დააკომპენსირონ ზარალი. კავკასუს ონლაინს 2016 წლის 1 აგვისტოდან არ გააჩნია სხვა მსხვილი მოცულობის სატელეკომუნიკაციო სერვისები რის ხარჯზეც მოახდენდა ზემოთ ხსენებული რისკების დივერსიფიკაციას.

საოპერაციო რისკები

როგორც ზემოთ უკვე აღინიშნა, ჯგუფი მოღვაწეობს ბიზნესში, რომელიც საჭიროებს მუდმივ და ძვირადღირებულ ტექნოლოგიურ ინვესტიციებს. ზღვის და სახმელეთო კაბელის ინფრასტრუქტურა და ძვირადღირებული აპარატურა მუდმივად საჭიროებს მონიტორინგს და საჭიროების შემთხვევაში მყისიერ შეკეთებას. ჯგუფის მთელი ქონება დაზღვეულია თიბისის დაზღვევაში.

შავი ზღვის კაბელი დამატებით გადაზღვეულია ხმელთაშუა ზღვის აუზის ორგანიზაციის მექანს წევრობით, რომელიც უზრუნველყოფს სპეციალური გემის ადგილზე მაქსიმუმ ერთ კვირაში მოსვლას წყალქვეშა კაბელის ან აპარატურის დაზიანებისას.

სატელეკომუნიკაციო აპარატურა ჯგუფს მოეწოდება ძირითადად სამი მომწოდებლისგან: საბკომი (ყოფილი ტაიკო), სიენა და სისკო. შესაბამისად, სამივე კომპანიასთან კავკასუს ონლაინს აქვს გაფორმებული მომსახურების ხელშეკრულებები, რომლის მიხედვითაც მყისიერად ხდება აპარატურასთან დაკავშირებული პრობლემების აღმოფხვრა და საჭიროების შემთხვევაში შეკეთება/გამოცვლა.

ჯგუფის არაფინანსური მაჩვენებლები წინამდებარე დოკუმენტში არ არის წარმოდგენილი, რადგან აღნიშნული მაჩვენებლების წარმოდგენა არ იძლევა დამატებით სასარგებლო ინფორმაციას ჯგუფის საქმიანობისა და მდგომარეობის გასაგებად.

ჯგუფის ხელმძღვანელობის შეფასებით ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილი თანხები არ საჭიროებს დამატებით განმარტებებს. აღნიშნული ინფორმაცია განმარტებულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში.

სხვა ფინანსური მაჩვენებლები იხილეთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა

„ნელგადო ლიმიტედში“ განხორციელებული აქციების ნასყიდობის ტრანზაქციის შესახებ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის („კომისია“) ინფორმირება კავკასუს ონლაინმა მას შემდეგ უზრუნველყო, რაც 2019 წლის აგვისტოს თვეში კომისიის მოთხოვნის საფუძველზე დამფუძნებლებისგან გამოითხოვა ინფორმაცია ბოლო ბენეფიციარი მესაკუთრეების შესახებ. კომისიის წინასწარი თანხმობის გარეშე „ნელგადო ლიმიტედის“ აქციების გასხვისება კომისიამ სამართალდარღვევად მიიჩნია და აღნიშნულთან დაკავშირებით კომისიას მიღებული აქვს შემდეგი გადაწყვეტილებები:

- 1) 2019 წლის 17 ოქტომბერს კომისიამ მიიღო გადაწყვეტილება Nგ-19-18/605, რომლის საფუძველზეც დაადგინა შპს „კავკასუს ონლაინის“ და შპს „რკინიგზის ტელეკომის“ მიერ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 19(2)(ა) და 19(2)(ბ) მუხლების, 26-ე მუხლის და კომისიის 2016 წლის 6 ოქტომბრის გადაწყვეტილების დარღვევა. 2019 წლის 17 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით კომისიამ შპს „კავკასუს ონლაინის“ და შპს „რკინიგზის ტელეკომის“ მისცა გაფრთხილება და დაავალა სამართალდარღვევის აღმოფხვრა - შპს „კავკასუს ონლაინის“ წილის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100% მფლობელ კომპანიაში „ნელგადო ლიმიტედში“ ფიზიკურ პირ ხვიჩა მაქაცარიას კუთვნილი წილის 49%-ის ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვის შეძენამდე არსებული მდგომარეობის აღდგენის უზრუნველყოფა და დამადასტურებელი დოკუმენტაციის კომისიაში წარდგენა გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან 21 კალენდარული დღის ვადაში.

კომისიის 2019 წლის 17 ოქტომბრის გადაწყვეტილება შპს „კავკასუს ონლაინმა“ გაასაჩივრა 2019 წლის 25 ნოემბრის სარჩელით. სარჩელი წარმოებაში იქნა მიღებული 2019 წლის 26 ნოემბერს. დავა არის მიმდინარე.

- 2) 2019 წლის 12 დეკემბერს კომისიამ მიიღო Nგ-19-18/697 გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც დააკისრა შპს „კავკასუს ონლაინს“ ჯარიმა 30 000 (ოცდაათი ათასი) ლარის ოდენობით, ხოლო შპს „რკინიგზის ტელეკომი“ 30 000 ლარის ოდენობით, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 19(2)(ა) და 19(2)(ბ) მუხლების, 26-ე მუხლის, კომისიის 2016 წლის 6 ოქტომბრის და 2019 წლის 17 ოქტომბრის გადაწყვეტილებების დარღვევის საფუძველით. 2019 წლის 12 დეკემბრის გადაწყვეტილებით კომისიამ კომპანიებს განუსაზღვრა ვადა 2020 წლის 18 იანვრამდე რათა უზრუნველყოფა შპს „კავკასუს ონლაინის“ წილის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100% მფლობელ კომპანიაში „ნელგადო ლიმიტედში“ ფიზიკურ პირ ხვიჩა მაქაცარიას კუთვნილი წილის 49%-ის ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვის მიერ შეძენამდე არსებული მდგომარეობის აღდგენის უზრუნველყოფა.

კომისიის 2019 წლის 12 დეკემბრის გადაწყვეტილება შპს „კავკასუს ონლაინმა“ გაასაჩივრა სასამართლო წესით თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2020 წლის 29 იანვრის განჩინებით სარჩელი წარმოებაში იქნა მიღებული. დავა არის მიმდინარე.

- 3) 2020 წლის 6 თებერვალს კომისიამ მიიღო Nგ-20-18/87 გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც შპს „კავკასუს ონლაინს“ დააკისრა ჯარიმა 90 000 (ოთხმოცდაათი ათასი) ლარის ოდენობით, ხოლო შპს „რკინიგზის ტელეკომის“ 63 930 ლარის ოდენობით, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 19(2)(ა) და 19(2)(ბ) მუხლების, 26-ე მუხლის, კომისიის 2016 წლის 6

ოქტომბრის, 2019 წლის 17 ოქტომბრის და 2019 წლის 12 დეკემბრის გადაწყვეტილებების დარღვევის საფუძველით. 2020 წლის 6 თებერვლის გადაწყვეტილებით კომისიამ კომპანიებს განუსაზღვრა ვადა 2020 წლის 22 თებერვლამდე, რათა უზრუნველყო შპს „კავკასუს ონლაინის“ წილის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100% მფლობელ კომპანიაში „ნელგადო ლიმიტედში“ ფიზიკურ პირ ხვიჩა მაქაცარიას კუთვნილი წილის 49%-ის ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვის მიერ შეძენამდე არსებული მდგომარეობის აღდგენის უზრუნველყოფა.

კომისიის 2020 წლის 6 თებერვლის გადაწყვეტილება შპს „კავკასუს ონლაინმა“ გაასაჩივრა სასამართლო წესით თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2020 წლის 16 მარტის განჩინებით სარჩელი წარმოებაში იქნა მიღებული. დავა არის მიმდინარე.

2020 წლის 12 მარტს კომისიამ მიიღო Nგ-20-18/320 გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც შპს „კავკასუს ონლაინს“ დააკისრა ჯარიმა 270 000 (ორას სამოცდაათი ათასი) ლარის ოდენობით, ხოლო შპს რკინიგზის ტელეკომი ცნობილ იქნა სამართალდამრღვევად თუმცა გათავისუფლდა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისგან, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 19(2)(ა) და 19(2)(ბ) მუხლების, 26-ე მუხლის, კომისიის 2016 წლის 6 ოქტომბრის, 2019 წლის 17 ოქტომბრის, 2019 წლის 12 დეკემბრის, 2020 წლის 6 თებერვლის გადაწყვეტილებების დარღვევის საფუძველით. 2020 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილებით კომისიამ კავკასუს ონლაინს განუსაზღვრა ვადა 2020 წლის 1 მაისამდე, რათა უზრუნველყო შპს „კავკასუს ონლაინის“ წილის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100% მფლობელ კომპანიაში „ნელგადო ლიმიტედში“ ფიზიკურ პირ ხვიჩა მაქაცარიას კუთვნილი წილის 49%-ის ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვის მიერ შეძენამდე არსებული მდგომარეობის აღდგენის უზრუნველყოფა.

კომისიის 2020 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილება შპს „კავკასუს ონლაინმა“ გაასაჩივრა სასამართლო წესით თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2020 წლის 24 აპრილის განჩინებით სარჩელი წარმოებაში იქნა მიღებული. დავა არის მიმდინარე.

2020 წლის 25 ივნისს კომისიამ მიიღო Nგ-20-18/527 გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც შპს „კავკასუს ონლაინს“ დააკისრა ჯარიმა 270 000 (ორას სამოცდაათი ათასი) ლარის ოდენობით, ხოლო შპს რკინიგზის ტელეკომი ცნობილ იქნა სამართალდამრღვევად თუმცა გათავისუფლდა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისგან, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 19(2)(ა) და 19(2)(ბ) მუხლების, 26-ე მუხლის, კომისიის 2016 წლის 6 ოქტომბრის, 2019 წლის 17 ოქტომბრის, 2019 წლის 12 დეკემბრის, 2020 წლის 6 თებერვლის და 2020 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილებების დარღვევის საფუძველით. 2020 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილებით კომისიამ კავკასუს ონლაინს განუსაზღვრა ვადა 2020 წლის 1 აგვისტომდე, რათა უზრუნველყო შპს „კავკასუს ონლაინის“ წილის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100% მფლობელ კომპანიაში „ნელგადო ლიმიტედში“ ფიზიკურ პირ ხვიჩა მაქაცარიას კუთვნილი წილის 49%-ის ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვის მიერ შეძენამდე არსებული მდგომარეობის აღდგენის უზრუნველყოფა.

კომისიის 2020 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილება შპს „კავკასუს ონლაინმა“ გაასაჩივრა სასამართლო

წესით თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2020 წლის 6 აგვისტოს განჩინებით სარჩელი წარმოებაში იქნა მიღებული. დავა არის მიმდინარე.

2020 წლის 20 აგვისტოს კომისიამ მიიღო Nგ-20-18/652 გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც შპს „კავკასუს ონლაინს“ დააკისრა ჯარიმა 270 000 (ორას სამოცდაათი ათასი) ლარის ოდენობით, ხოლო შპს რკინიგზის ტელეკომი ცნობილ იქნა სამართალდამრღვევად თუმცა გათავისუფლდა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისგან, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 19(2)(ა) და 19(2)(ბ) მუხლების, 26-ე მუხლის, კომისიის 2016 წლის 6 ოქტომბრის, 2019 წლის 17 ოქტომბრის, 2019 წლის 12 დეკემბრის, 2020 წლის 6 თებერვლის, 2020 წლის 12 მარტის და 2020 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილებების დარღვევის საფუძველით. 2020 წლის 20 აგვისტოს გადაწყვეტილებით კომისიამ კავკასუს ონლაინს განუსაზღვრა ვადა 2020 წლის 20 სექტემბრამდე, რათა უზრუნველყო შპს „კავკასუს ონლაინის“ წილის პირდაპირ და არაპირდაპირ 100% მფლობელ კომპანიაში „ნელგადო ლიმიტედში“ ფიზიკურ პირ ხვიჩა მაქაცარიას კუთვნილი წილის 49%-ის ფიზიკურ პირ ნასიბ ჰასანოვის მიერ შემქნამდე არსებული მდგომარეობის აღდგენის უზრუნველყოფა.

კომისიის 2020 წლის 20 აგვისტოს გადაწყვეტილება შპს „კავკასუს ონლაინმა“ გაასაჩივრა სასამართლო წესით თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში. დავა არის მიმდინარე.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის ინფორმაცია აღნიშნულ მოთხოვნებთან დაკავშირებით არ არის განახლებული კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ვებ გვერდზე.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის ჯგუფს არ აქვს შესრულებული აღნიშნული ვალდებულება, რაც შესაძლოა გახდეს კომისიის მხრიდან ჯგუფისთვის ავტორიზაციის შეჩერების პროცესის დაწყების ან კომისიის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით მის უზრუნველყოფამდე სპეციალური მმართველის დანიშვნის საფუძველი.

ჯგუფის ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ზემოთ მოცემული გარემოება არ გამოიწვევს რაიმე ნეგატიურ მოვლენას.

ახალი კორონა ვირუსის გავლენის შეფასება

2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ახალი კორონა ვირუსი (COVID-19). მიუხედავად იმისა, რომ მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციისათვის ცნობილი იყო გარკვეული შემთხვევების შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათ ვირუსი, როგორც გლობალური საფრთხე შეაფასეს მხოლოდ 2020 წლის 31 იანვარს, რადგან ვირუსის მნიშვნელოვანი განვითარება-გავრცელება არ მომხდარა 2020 წლის იანვრამდე.

ვირუსის გავრცელებას რაიმე არსებითი ნეგატიური ეფექტი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის ჯგუფზე არ მოუხდენია.

10. კავკასუს ონლაინის და შვილობილი კომპანიების თანამშრომლები

2019 წლის ბოლოს ჯგუფში დასაქმებული იყო 170 ადამიანი. ჯგუფში, სამუშაოს სპეციფიკიდან გამომდინარე უფრო მეტი მამაკაცია დასაქმებული, ვიდრე ქალი. აღსანიშნავია, რომ ქალთა რაოდენობა

ჯგუფის მენეჯმენტსა და საკვანძო თანამდებობებზე საკმაოდ მაღალია.

თანამშრომელთა რაოდენობა ორგანიზაციული მიმართულებების მიხედვით ნაწილდება შემდეგნაირად:

მიმართულებები	2019	2018
ადმინისტრაციული	73	75
კომერციული	9	11
ტექნიკური	88	84
	170	155

ქალების რაოდენობა შეადგენს 42-ს რაც დასაქმებულთა რაოდენობის 25% -ია. უმეტესობა ადმინისტრაციული და კომერციული მიმართულებით არის დასაქმებული.

ჯგუფში შემუშავებულია ინსტრუქციები და პროცედურები, რომლებიც ემსახურება ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკების აღმოფხვრას, შემცირებასა და კონტროლს.

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2020 წლის 1 ოქტომბერს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

რ. კოპალაძე

დირექტორის მოადგილე

ვ. მღებრიანი

10. კავკასუს ონლაინის და შვილობილი კომპანიების თანამშრომლები

2019 წლის ბოლოს ჯგუფში დასაქმებული იყო 170 ადამიანი. ჯგუფში, სამუშაოს სპეციფიკიდან გამომდინარე უფრო მეტი მამაკაცია დასაქმებული, ვიდრე ქალი. აღსანიშნავია, რომ ქალთა რაოდენობა ჯგუფის მენეჯმენტსა და საკვანძო თანამდებობებზე საკმაოდ მაღალია.

თანამშრომელთა რაოდენობა ორგანიზაციული მიმართულებების მიხედვით ნაწილდება შემდეგნაირად:

მიმართულებები	2019	2018
ადმინისტრაციული	73	75
კომერციული	9	11
ტექნიკური	88	84
	170	155

ქალების რაოდენობა შეადგენს 42-ს რაც დასაქმებულთა რაოდენობის 25% -ია. უმეტესობა ადმინისტრაციული და კომერციული მიმართულებით არის დასაქმებული.

ჯგუფში შემუშავებულია ინსტრუქციები და პროცედურები, რომლებიც ემსახურება ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკების აღმოფხვრას, შემცირებასა და კონტროლს.

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2020 წლის 1 ოქტომბერს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

რ. კოპალაძე

დირექტორის მოადგილე

ვ. მღებრიანი

